

Turisme

Informe Sectorial

1S 2026

Sector turístic espanyol: del rebot postpandèmia a un creixement sostenible

El turisme espanyol
encara un creixement
més sostenible el 2026

Radiografia del turisme
de luxe internacional
a Espanya

El turisme *silver* a
Espanya: una oportunitat
per desestacionalitzar
i per diversificar les
destinacions

L'elevada rotació
empresarial,
l'assignatura pendent
de la restauració
espanyola

INFORME SECTORIAL Turisme Primer Semestre 2026

L'*Informe Sectorial* és una publicació elaborada per CaixaBank Research

CaixaBank Research

Enric Fernández Economista en cap

José Ramón Díez Director d'Economies i Mercats Internacionals

Oriol Aspachs Director d'Economia Espanyola

Sandra Jódar Directora de Planificació Estratègica

Nuria Bustamante Coordinadora de l'*Informe Sectorial de Turisme*

Col·laboren: Pedro Álvarez Ondina, David César Heymann, Alberto Graziano i Eduard Alcobé

Data de tancament d'aquesta edició: 15 de gener de 2026

Sumari

1S 2026

02 **EL TURISME ESPANYOL ENCARA UN CREIXEMENT MÉS SOSTENIBLE EL 2026**
El 2025, el turisme va consolidar la seva normalització després del rebot postpandèmia i va assolir un nivell rècord d'activitat i de rendibilitat.

11 **RADIOGRAFIA DEL TURISME DE LUXE INTERNACIONAL A ESPANYA**
El turisme de luxe s'ha consolidat com un segment estratègic, tant per la seva elevada contribució a la despesa com pel seu potencial per incrementar el valor afegit del sector.

17 **EL TURISME SILVER A ESPANYA: UNA OPORTUNITAT PER DESESTACIONALITZAR I PER DIVERSIFICAR LES DESTINACIONS**
Rellevància creixent del turisme sènior: més del 15% de la despesa turística prové dels més grans de 65 anys.

24 **L'ELEVADA ROTACIÓ EMPRESARIAL, L'ASSIGNATURA PENDENT DE LA RESTAURACIÓ ESPANYOLA**
Cada any, una de cada 10 empreses del sector entra o surt del mercat.

«Desplaçar-se, anar d'un lloc a un altre,
és una de les característiques de les espècies superiors.»

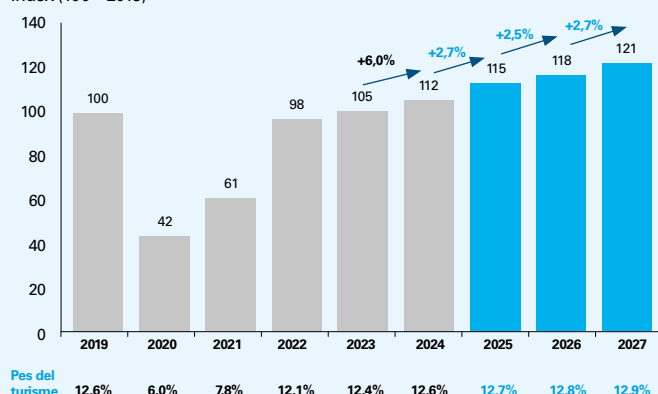
PAUL MORAND

PREVISIONS DE CAIXABANK RESEARCH PER AL SECTOR TURÍSTIC ESPANYOL EL 2026-2027

PIB turístic

Índex (100 = 2019)

2025: 97 milions d'arribades,
135.000 milions de despesa

Previsió PIB turístic:
2,5% en 2026 i el 2,7% el 2027

Pes del
turisme
en el PIB

Any	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pes (%)	12,6%	6,0%	7,8%	12,1%	12,4%	12,6%	12,7%	12,8%	12,9%

Nota: Les dades i les projeccions del pes del PIB turístic incorporen la revisió de la sèrie històrica del Compte Satèl·lit del Turisme realitzada per l'INE.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

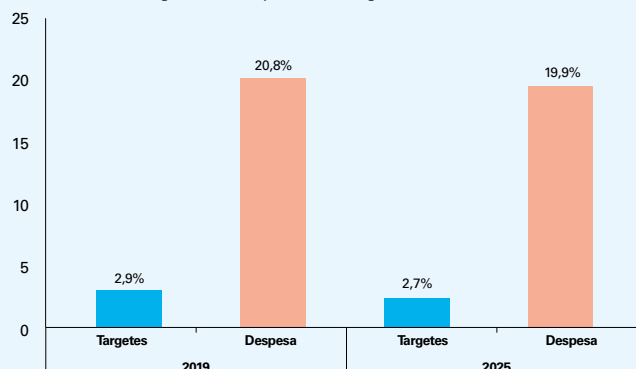
El turisme de luxe: una palanca de creixement d'alt valor afegit

- Representa només el **3% de les arribades**, però aporta el 20% de la despesa turística estrangera.
- El **Regne Unit, França i Alemanya** són els principals mercats emissors. Destaquen també els **EUA** i els països del **Golf Pèrsic**.
- És majoritàriament costaner, però s'observa un **boom a Madrid**.

Pes del turisme de luxe estranger

% sobre el total de targetes i de despesa d'estrangers

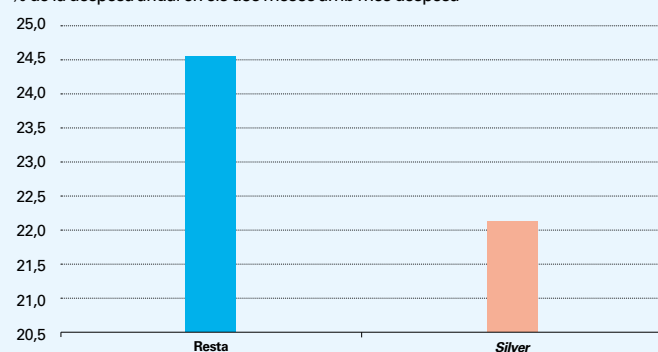

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

El turisme *silver* (>65): un segment amb un gran marge de creixement

Estacionalitat del turisme per franja d'edat

% de la despesa anual en els dos mesos amb més despesa

- Representa el 21,1% de la població espanyola.
- Ingressos superiors a la mitjana.
- Participació turística inferior en relació amb el seu pes demogràfic i econòmic.
- Potencial de creixement, de desestacionalització i de diversificació de destinacions.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

Resum executiu

Turisme a Espanya 2026: noves oportunitats per a un creixement sostenible i amb més valor afegit

El sector turístic espanyol afronta el 2026 amb unes bases sòlides i amb unes perspectives favorables després de la normalització de les taxes de creixement posteriors al rebot postpandèmia. El 2025, Espanya va reafirmar el seu lideratge mundial amb 97 milions d'arribades internacionals i amb una despesa rècord de 135.000 milions d'euros i es va situar com a segona potència global. El PIB turístic va avançar el 2,7%, i es preveu que mantingui ritmes al voltant del 2,5%-2,7% en els propers exercicis. Aquest escenari reflecteix un sector més equilibrat, amb senyals clars de diversificació territorial i de desestacionalització i amb segments emergents que n'impulsen el valor afegit.

Entre les tendències que es van consolidant i que continuaran marcant el futur del sector destaquen la desestacionalització, amb una distribució més homogènia de l'activitat al llarg de l'any, i la diversificació cap a destinacions rurals, que guanyen quota en relació amb les tradicionals de sol i platja. A més a més, el turista resident redueix els viatges nacionals i augmenta la despesa en destinacions internacionals. Per regions, Andalusia lidera el creixement del turisme internacional en la temporada alta de l'estiu del 2025, mentre que Catalunya perd protagonisme en favor de les Balears. El sector hotelier manté nivells d'ocupació històrics i augmenta la rendibilitat, tot i que ho fa a un ritme més moderat.

En aquest context, tal com ho recull el segon article d'aquest informe, el **turisme de luxe** emergeix com un segment estratègic per incrementar el valor afegit del sector. Malgrat que representa només el 3% de les targetes internacionals, concentra el 20% de la despesa presencial. El turista premium gasta, de mitjana, 731 euros diaris, en relació amb els 46 euros del turista convencional. Madrid lidera aquest segment, impulsat per l'obertura d'hotels ultrapremium, seguit per les Balears, per Barcelona i per enclavaments costaners com Marbella. Fidelitzar aquests viatgers i atreure

mercats com els EUA, Suïssa o els països del Golf Pèrsic seran claus per reforçar aquesta tendència.

Un altre vector clau, que analitzem al tercer article, és l'anomenat **turisme silver**, protagonitzat pels més grans de 65 anys. Aquest col·lectiu ja representa el 21% de la població i compta amb una renda superior a la mitjana. Segons les dades de pagaments amb targetes de CaixaBank, concentra el 16% de la despesa turística nacional i mostra una marcada preferència per destinacions domèstiques i per viatges fora de temporada alta. El seu paper és essencial per desestacionalitzar la demanda i per dinamitzar les àrees rurals, on assoleix quotes superiors al 20% de la despesa turística. Amb projeccions demogràfiques que anticipen un fort creixement del segment sènior, adaptar l'oferta a les seves necessitats serà determinant per aprofitar-ne el potencial.

El dinamisme turístic també ha impulsat sectors vinculats, com la **restauració**, que ha duplicat la xifra de negocis des del 2021 i ha assolit màxims històrics d'ocupació. No obstant això, tal com analitzem al quart article, el sector restaurador espanyol presenta una elevada rotació empresarial. Cada any, una de cada deu empreses entra o surt del mercat, amb una taxa de rotació molt per damunt de la mitjana nacional i de la resta d'Europa. Reduir aquesta vulnerabilitat exigeix avançar cap a models empresarials més escalables i professionalitzats, capaços de millorar la rendibilitat i la supervivència en un entorn altament competitiu i sensible a l'estacionalitat.

En definitiva, el sector turístic espanyol encara el futur amb clares oportunitats: consolidar segments estratègics com el luxe i el **silver**, reforçar la competitivitat empresarial i continuar avançant en la desestacionalització i en la diversificació geogràfica de les destinacions. Espanya disposa dels ingredients per refermar el seu lideratge turístic global i garantir un desenvolupament equilibrat i sostenible en els propers anys.

Situació i perspectives

El turisme espanyol encara un creixement més sostenible el 2026

El 2025, el turisme va consolidar la seva normalització després del rebot postpandèmia i va assolir nivells rècord d'activitat i de rendibilitat. Segons les nostres estimacions, el PIB turístic va créixer el 2,7% i, tot i moderar-se en relació amb el 6,0% del 2024, va propiciar una fase d'expansió amb uns ritmes més sostenibles i encara superiors als de la prepandèmia. El turisme internacional va tornar a marcar màxims històrics, amb 97 milions d'arribades (el +3,5%) i amb una despesa de 135.000 milions d'euros (el +7,0%), i va situar Espanya com a segona potència mundial tant en arribades (després de França) com en despesa (després dels EUA). El sector hotelier va mantenir nivells d'ocupació històrics i va millorar la rendibilitat, amb un dinamisme especial de les destinacions rurals en relació amb les tradicionals. Les perspectives continuen sent favorables: es preveu que el PIB turístic creixi entre el 2,5% i el 2,7% anual el 2026-2027, lleugerament per damunt del ritme de l'economia.

Normalització del sector després d'un cycle postpandèmia excepcional

L'economia espanyola va mantenir un dinamisme notable el 2025, amb un creixement del PIB al voltant del 3,0% interanual, que amb prou feines es modera en relació amb el 3,5% anotat el 2024. Aquesta normalització gradual del creixement es produeix en una fase del cycle marcada per la fortalesa de la demanda interna, que compensa la moderació de la demanda externa, i en un context en què la majoria de branques econòmiques creixen per damunt de la seva mitjana a llarg termini.¹

En aquest context, el PIB turístic també s'ha alenit, amb un creixement del 2,8% interanual en el 3T, en relació amb el 4,8% del 3T 2024, en línia amb les nostres expectatives de normalització gradual després de l'extraordinari creixement registrat entre el 2022 i el 2024, impulsat per la fortíssima recuperació postpandèmia. Per al conjunt del 2025, estimem un avanç del 2,7%, en relació amb el 6,0% del 2024.

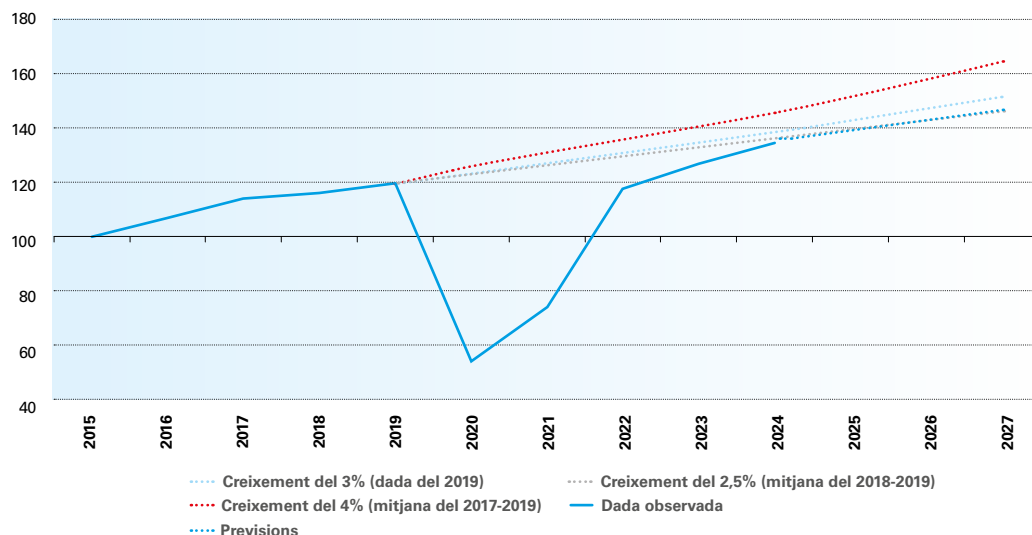
Les perspectives per als propers anys continuen sent positives. S'espera que l'elevat nivell d'estalvi i l'augment de la renda disponible de les llars sostinguin la demanda als principals mercats emissors. Les nostres estimacions apunten a un creixement del PIB turístic del 2,5% el 2026 i del 2,7% el 2027, ritmes comparables amb els del 2025 i que representen reprendre els nivells als quals hauria dut la senda d'expansió observada en el període 2018-2019, tal com es reflecteix al gràfic de la pàgina següent. Segons les nostres projeccions, el pes del sector assolirà el 2026 el 12,8% del PIB en relació amb el 12,6% del 2019, assolint el 12,9% el 2027.²

① Per a una anàlisi més detallada del moment que travessa l'economia espanyola des del punt de vista dels seus sectors d'activitat, vegeu [«L'economia espanyola, en expansió transversal»](#), a l'Observatori Sectorial 2S 2025. Segons aquest informe, més del 70% dels sectors analitzats estan creixent per damunt de la seva mitjana a llarg termini.

② Les projeccions del pes del PIB turístic incorporen el canvi en la sèrie històrica del Compte Satèl·lit del Turisme de l'INE. Abans d'aquest canvi, la previsió era del 13,1% per al 2026 i del 13,3% per al 2027.

PIB turístic espanyol

Índex (100 = 2015)

Nota: Projeccions a partir del creixement mitjà registrat en cada període.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

El turisme internacional bat rècords a Espanya per tercer any consecutiu

El turisme internacional va tornar a marcar registres històrics el 2025. No obstant això, tal com hem anticipat, el ritme de creixement dels indicadors de demanda estrangera s'ha moderat després de diversos anys d'intens dinamisme.

En termes d'arribades, Espanya va rebre 91,5 milions de turistes internacionals entre el gener i el novembre, gairebé 3 milions més que en el mateix període de l'any anterior. La temporada d'estiu va ser especialment exitosa per al sector, i es va batre un nou rècord: només entre el juny i el setembre, van arribar 41,4 milions de turistes de l'estranger, uns 750.000 més que el 2024 i 3,8 milions més que el 2019. Així i tot, l'increment de les arribades es va moderar de manera significativa el 2025. Per al conjunt de l'any, estimem que les arribades creixeran el 3,5%, fins als 97 milions de turistes, en relació amb l'augment del 10% registrat el 2024.

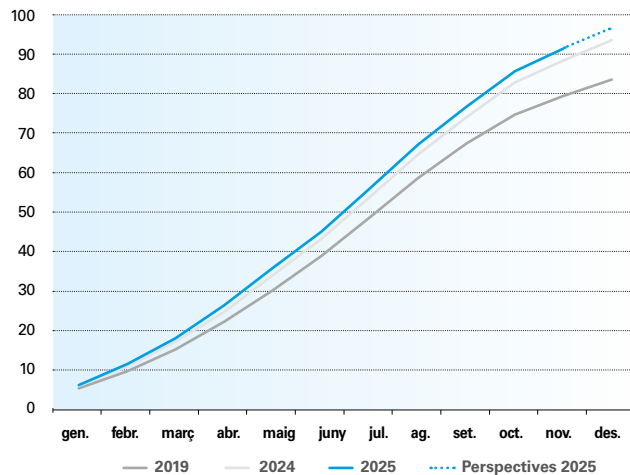
Per mercats d'origen, l'alentiment de les arribades és generalitzat, amb l'única excepció dels turistes portuguesos (el +14% interanual entre el gener i el novembre). A l'extrem oposat, els belgues i els francesos corregeixen a la baixa després dels creixements de dos dígits registrats el 2024. Per la seva banda, el turisme de llarga distància (categoritzat com «Resta del món» i «Resta d'Amèrica» al gràfic adjunt) també mostra un comportament feble, tot i que consolida els forts guanys de l'any anterior, quan va anotar increments pròxims al 20% en el cas de «Resta del món», que recull, principalment, el turista asiàtic. En qualsevol cas, convé recordar que tots els mercats, llevat dels nòrdics (i dels russos, pel context de la guerra a Ucraïna), es troben en màxims històrics d'arribades. El fet que l'alentiment sigui tan generalitzat suggereix que no és degut a factors externs concrets, sinó que, simplement, es normalitza l'expansió.

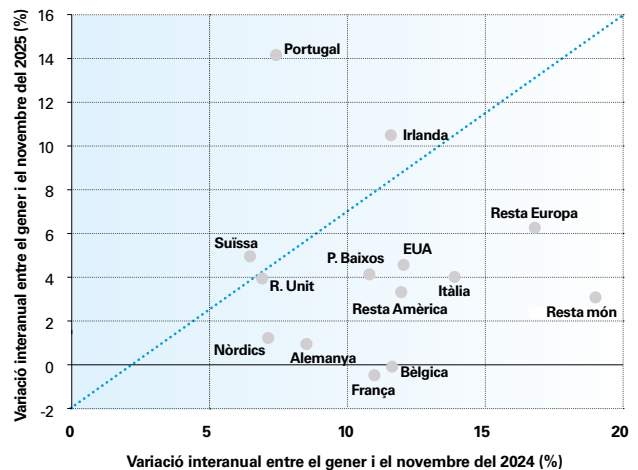
El creixement de les arribades de turistes estrangers es modera de forma generalitzada entre els mercats d'origen

Aribades de turistes internacionals

Milions, acumulat de l'any

Aribades en funció del mercat d'origen

Nota: Perspectives d'arribades per al 2025 de CaixaBank Research.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

La despesa mitjana per turista internacional es va apropar als 1.400 euros el 2025, el 3,2% més que el 2024

En termes de despesa, el sector va ingressar al voltant de 134.000 milions d'euros per part dels turistes estrangers en els 12 últims mesos fins al novembre, la qual cosa representa un creixement del 6,9% interanual, en relació amb el 17,5% del mateix període del 2024.

La despesa mitjana per persona³ es va apropar, de mitjana, als 1.400 euros fins al novembre, la qual cosa representa un increment del 3,2%, per sota del 5,7% registrat en el mateix període del 2024, però similar al comportament de la inflació turística (vegeu el gràfic de la pàgina següent). Aquest comportament es correspon amb unes estades lleugerament més curtes (7,1 dies de mitjana, 1 dècima menys que el 2024) i amb un avanç de la despesa diària per turista (195 euros) del 4,6%.

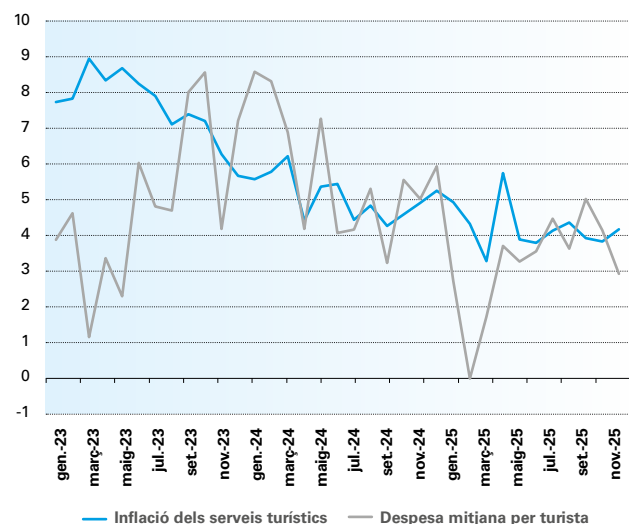
Segons l'indicador de despesa turística estrangera de CaixaBank Research, la major part de la feblesa es va concentrar en la partida d'allotjament (el -3,6% interanual fins al novembre), mentre que el comerç i l'oci (l'11,6%) i la restauració (el 14,5%) van continuar creixent amb força i van compensar aquesta menor despesa en allotjament.

³ La despesa mitjana per persona i viatge calculat per l'INE intenta capturar la despesa total dels viatgers, inclòs el transport fins a Espanya.

El creixement de la despesa turística es desaccelera en línia amb la correcció de la inflació

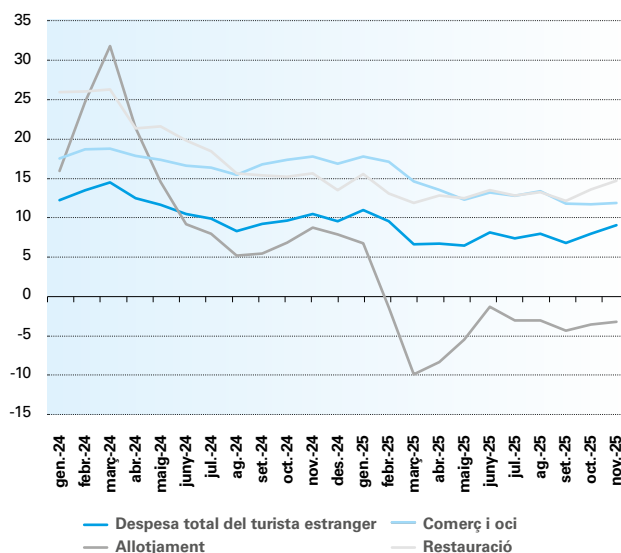
Despesa mitjana per turista (EGATUR)

Variació interanual (%)

Indicador de despesa turística de CaixaBank Research*

Variació interanual (%)

Notes: (*) Pagaments presencials i retirades d'efectiu realitzats pels turistes internacionals a Espanya. Considerem com a despesa de turistes internacionals els pagaments efectuats a Espanya als TPV de CaixaBank amb les targetes emeses per entitats estrangeres. Mitjana mòbil dels tres últims mesos.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i de dades internes.

Andalusia va liderar el creixement del turisme internacional a l'estiu del 2025

L'anàlisi de la temporada alta d'estiu permet extreure conclusions rellevants per regions. Totes les zones tradicionalment més atractives per al turisme internacional van superar les xifres del 2024 i van assolir nous màxims històrics, tot i que el ritme de creixement es va moderar després de les taxes de dos dígit registrades l'any anterior.

De totes les zones, Andalusia es consolida com la gran guanyadora: va ser la regió en què més es va incrementar l'arribada de turistes estrangers a l'estiu del 2025, amb 300.000 visitants addicionals, fins als 6,2 milions, i es va situar com la tercera regió més visitada després de les Balears i de Catalunya. En canvi, Catalunya va rebre 8,6 milions de turistes internacionals a l'estiu del 2025, per sota dels 8,7 milions del 2024 i dels 8,9 milions registrats el 2019. De fet, ha deixat de ser la regió més visitada durant la temporada estival i he cedit el lideratge a les Balears.

Balanç de la temporada alta 2025 (juny-setembre)

	Arribades de turistes internacionals Nombre	Variació		Pes %
		vs. 2024 %	vs. 2019 %	
Andalusia	6.165.699	5,3	16,8	14,9
Canàries	4.651.066	3,9	17,6	11,2
Altres CA	4.121.630	2,8	7,6	9,9
C. Valenciana	5.382.824	2,4	20,6	13,0
Balears	9.548.234	2,3	10,1	23,0
Total nacional	41.432.649	1,8	10,0	100,0
Madrid	3.005.119	-1,2	18,4	7,3
Catalunya	8.558.077	-1,8	-4,2	20,7

Nota: Taula ordenada de més a menys en funció de la variació en relació amb el 2024.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

El turista espanyol toma a les destinacions internacionals

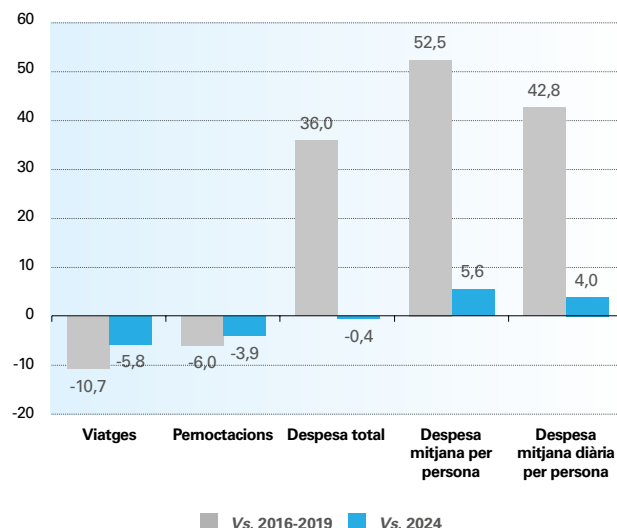
Pel que fa al comportament del turista resident, les tendències que es van començar a perfilar el 2024 es van consolidar el 2025 i revelen dues dinàmiques diferenciades. D'una banda, disminueix la seva presència a les destinacions nacionals, amb caigudes tant en el nombre de viatges (el -5,8% interanual) com en les pernoctacions (el -3,9%), les quals se situen, fins i tot, per sota dels nivells pre pandèmia.⁴ La despesa total recula el 0,4% arran del descens dels viatgers, tot i que la despesa mitjana per persona creix el 5,6%. En canvi, els viatges a l'estranger per part dels espanyols mantenen una tendència expansiva: els desplaçaments augmenten el 4,7% i la despesa total, el 8,5%.

④ La dada de pernoctacions de l'enquesta de turisme resident de l'INE inclou tot tipus d'allotjament, no solament les pernoctacions hoteleres.

Comportament del turista resident el 2025

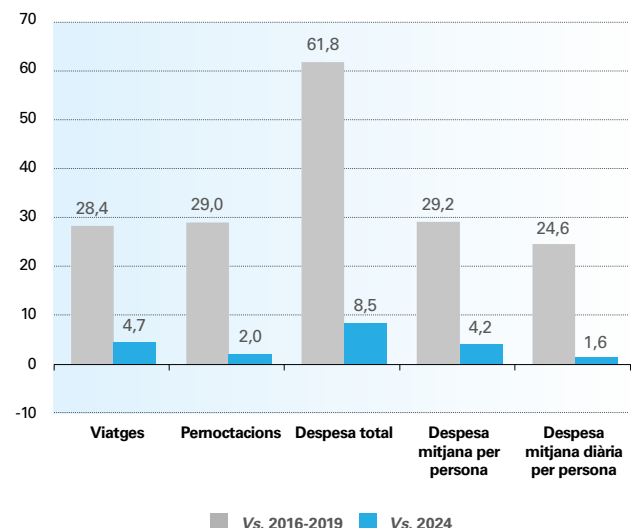
Destinació Espanya

Variació el 2025* (%)

Destinació internacional

Variació el 2025* (%)

Nota: (*) Les dades anuals representen l'acumulat de l'any entre el gener i el setembre.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

El sector hotelier manté els nivells d'ocupació, i la seva rendibilitat millora

El 2025, les pernoctacions hoteleres s'han mantingut en nivells rècord, molt similars als del 2024, i han consolidat una demanda el 6% superior a la del període prepandèmia. No obstant això, el ritme de creixement s'ha moderat de manera notable: fins al novembre, les pernoctacions amb prou feines van augmentar el 0,9% interanual, en relació amb el 5,0% de l'any anterior. Aquesta desacceleració afecta tots els tipus de turista, tot i que és més intensa en el resident, que reula el 0,2%, mentre que el no resident creix l'1,5%. Per origen dels turistes estrangers, destaca el descens de les estades d'algunes nacionalitats que són claus per al sector, com els turistes francesos, alemanys i italians, que concentren el 20% del total d'estades.

Malgrat aquesta estabilització, l'ocupació es manté elevada i en màxims, al voltant del 70% al llarg de l'any i prop del 77% en els mesos d'estiu, i supera lleugerament l'excel·lent registre del 2024. A més a més, la rendibilitat del sector continua a l'alça: l'índex RevPAR va créixer el 6,4%, per damunt de la inflació, tot i que menys que el 2024 (el 9,8%).

Per regions, l'ocupació hotelera va augmentar de forma generalitzada, llevat d'Extremadura i de la Comunitat Valenciana. Destaquen els forts increments en destinacions menys habituals per al turisme estranger, com La Rioja, Navarra o Galícia. Ara bé, fins a quin punt aquest increment de l'ocupació es tradueix en una millora de la rendibilitat hotelera? L'anàlisi conjunta d'ocupació i rendibilitat que es recull als gràfics de la pàgina següent mostra la relació positiva esperada: on puja l'ocupació, millora la rendibilitat. No obstant això, hi ha casos que mereixen atenció. En positiu figura La Rioja, que registra el major creixement tant en ocupació com en RevPAR. A l'extrem oposat, Extremadura i la Comunitat Valenciana registren descensos en ocupació i amb prou feines milloren en rendibilitat (a Extremadura, fins i tot cau). Navarra, amb un fort increment de l'ocupació –el segon més alt–, presenta, no obstant això, un augment en RevPAR relativament moderat.

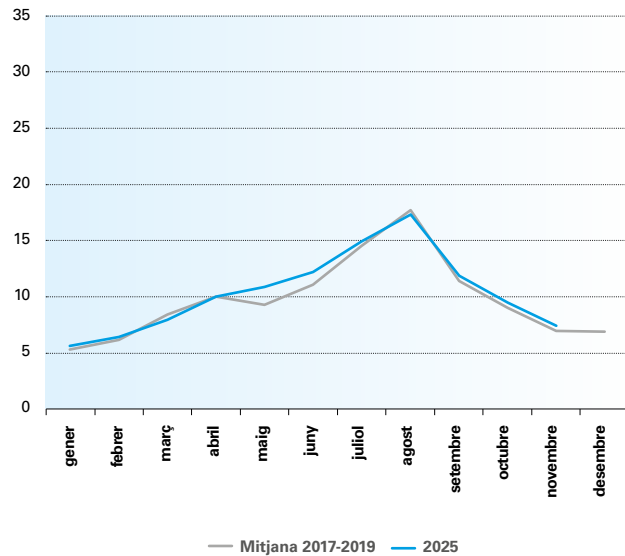

Sector hotel·er: la demanda no resident, l'ocupació i la rendibilitat continuen augmentant

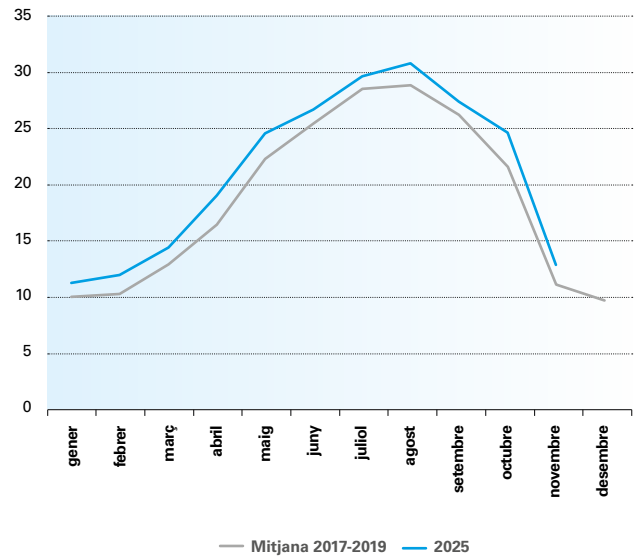
Pemotacions de residents

Milions

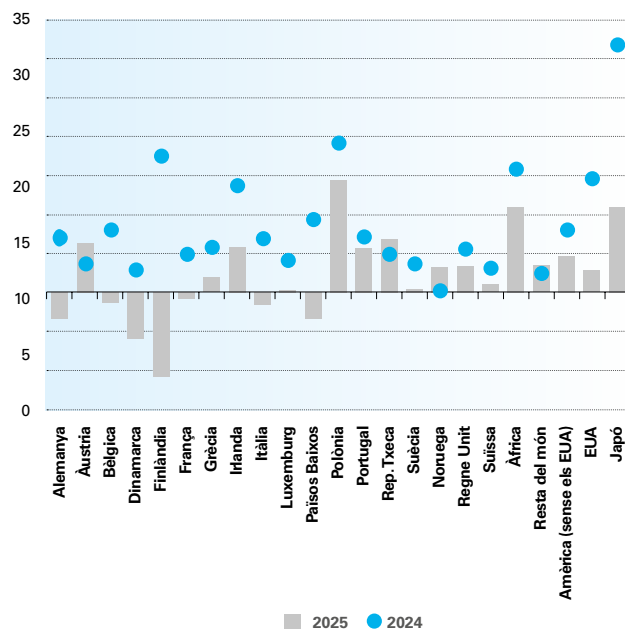
Pemotacions de no residents

Milions

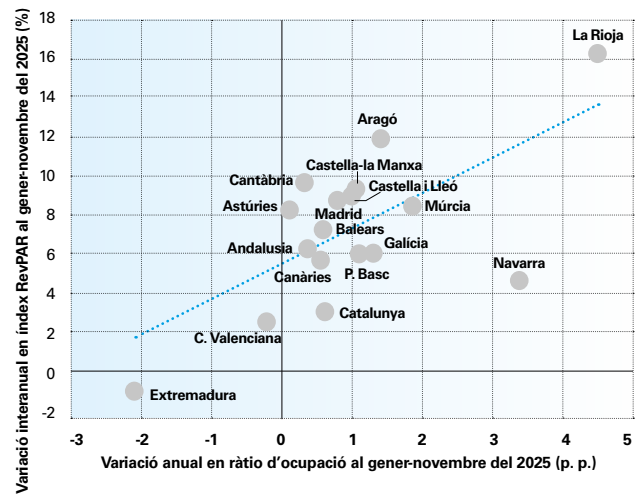

Pemotacions hotel·eres per mercat d'origen el 2025

Variació interanual acumulat fins al novembre (%)

Relació entre ocupació i rendibilitat

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

Quines tendències turístiques postpandèmia perduren a Espanya cinc anys després?

Després de constatar la normalització del sector turístic després de la pandèmia, un dels interrogants naturals que cal plantejar-se és si les tendències que s'han vingut observant en els primers anys després del xoc de la COVID-19 s'han revertit o si, en canvi, s'han consolidat.

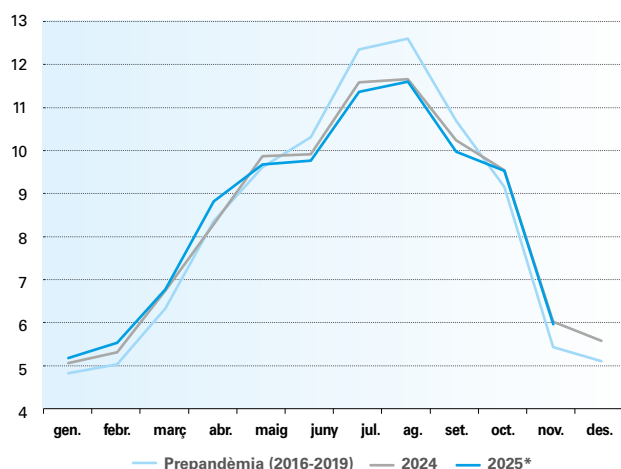
En primer lloc, el sector turístic ha mostrat una desestacionalització creixent de l'activitat al llarg de l'any després de l'esclat de la pandèmia.⁵ Els gràfics següents comparen per a cada mes de l'any les arribades de turistes i les ràtios d'ocupació el 2024 i el 2025 en relació amb el període pre pandèmia. Com és habitual, els mesos de juny a setembre concentren el major volum, però s'observa que l'activitat fora de la temporada alta guanya pes. Tot i que aquesta tendència es va mantenir el 2025, no es pot dir que s'hagi accelerat en relació amb el 2024, sinó que el procés de desestacionalització del sector continua sent molt gradual.

⑤ La reducció de l'estacionalitat del sector és un procés gradual que s'ha observat des de fa dècades, però que sembla que s'ha accelerat en els últims anys. Per a una anàlisi en profunditat d'aquest procés i de les seves causes, vegeu l'article «[Quins factors han contribuït a la desestacionalització de la despesa turística a Espanya?](#)», a l'*Informe Sectorial de Turisme 1S 2025*.

Es manté la tendència a la desestacionalització de l'activitat turística a Espanya

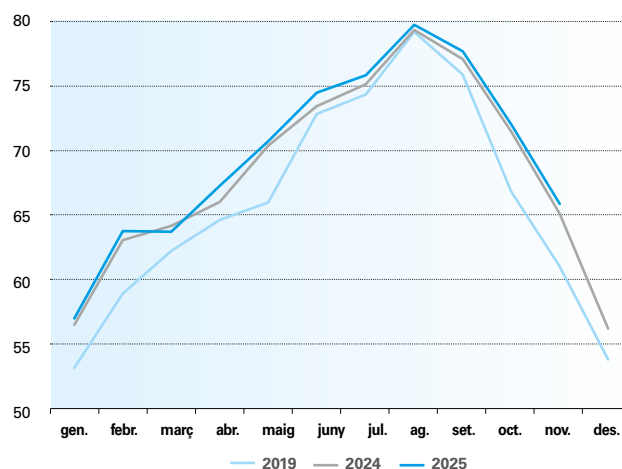
Arribades de turistes internacionals

(% sobre el total d'arribades durant l'any)

Taxa d'ocupació hotelera

(% d'ocupació per habitació disponible)

Nota: (*) Els percentatges del 2025 es calculen sobre la nostra previsió de 97 milions d'arribades de turistes durant l'any.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

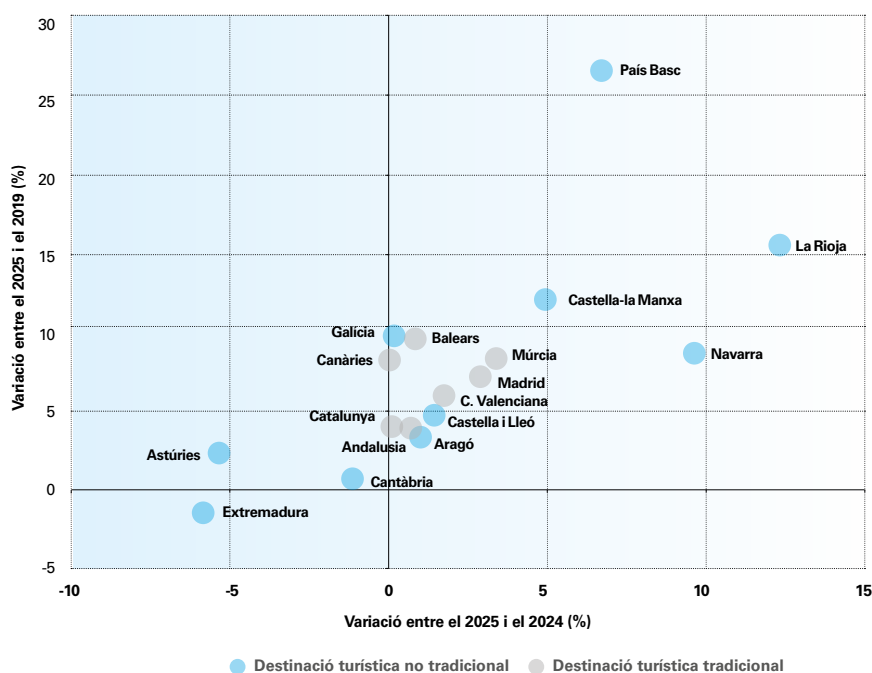
Una de les tendències més destacades després de la pandèmia ha estat l'interès creixent per les destinacions no tradicionals, vinculades a l'anomenat turisme verd o rural, en relació amb les destinacions clàssiques de sol i platja, habitualment més massificades i que concentren la major part de l'oferta turística a Espanya.

Les tendències cap a una desestacionalització gradual de l'activitat turística i cap a la diversificació de les destinacions es mantenen

El 2025, el dinamisme es va concentrar en comunitats menys turístiques, com el País Basc, La Rioja, Navarra i Castella-la Manxa, que no solament continuen guanyant quota, sinó que superen àmpliament els nivells pre pandèmia. En canvi, les grans destinacions consolidades presenten estabilitat després del fort rebot dels anys anteriors. Aquesta tendència apunta a una creixent diversificació territorial del turisme i obre oportunitats per reforçar l'oferta en destinacions emergents, en especial als segments rurals i sostenibles.

Pernotacions hoteleres per CA

Nota: Les dades corresponen a l'acumulat entre el gener i el novembre.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

Finalment, una altra de les grans tendències postpandèmia ha estat l'auge del turisme de luxe al nostre país, la qual cosa el converteix en un segment estratègic per la seva elevada contribució a la despesa i per la seva capacitat per impulsar el valor afegit del sector. En aquest sentit, aquest informe conté l'article «Radiografia del turisme de luxe internacional a Espanya», on aprofundim en les característiques, en l'origen i en el comportament d'aquesta mena de turistes a partir de dades agregades i anonimitzades de pagaments amb targetes estrangeres als TPV de CaixaBank.

Radiografia

Radiografia del turisme de luxe internacional a Espanya

El turisme de luxe s'ha consolidat com un segment estratègic per al sector turístic espanyol, tant per la seva elevada contribució a la despesa com pel seu potencial per incrementar el valor afegit del sector. Segons les dades de pagaments analitzades per CaixaBank Research, tot i que aquest segment representa només el 3% de les targetes internacionals, concentra el 20% de la despesa presencial dels turistes estrangers. L'anàlisi evidencia també l'auge del turisme de luxe urbà, impulsat en gran part pel dinamisme de Madrid com a destinació d'alta gamma, malgrat mantenir encara una marcada orientació costanera. El Regne Unit, França i Alemanya són els principals emissors de turistes cap a Espanya, tant al segment de luxe com al convencional, tot i que destaquen altres economies amb un PIB per capita molt elevat, amb una gran desigualtat o amb una combinació d'aquests dos trets.

El turisme de luxe: un segment clau

Espanya va batre un nou rècord d'arribada de turistes en rebre 85,7 milions de persones en els 10 primers mesos del 2025, segons l'INE. Tal com ho exposarem tot seguit, un component clau d'aquesta demanda és el turisme de luxe.

Per identificar quins turistes entren en aquesta categoria, partim de les dades anonimitzades de les targetes internacionals que operen als TPV de CaixaBank, calculem la despesa diària mitjana de totes les targetes i classifiquem com a turistes de luxe les que presenten una despesa diària almenys 10 vegades superior a la despesa mitjana. Així, mentre que la despesa mitjana diària del conjunt de targetes estrangeres és de 46 euros,⁶ el turista de luxe realitza una despesa mitjana diària de 731 euros. Aquesta categoria de targeta representa prop del 3% del total de targetes internacionals, però concentra, ni més ni menys, al voltant del 20% de la despesa turística internacional presencial.

El primer que observem en l'anàlisi és que la despesa mitjana diària per targeta, tant en el cas del turista de luxe com en el de la resta de turistes, es va reduir entre el 2019 i el 2025. No obstant això, el descens obeeix, fonamentalment, a l'augment del nombre de targetes utilitzades per cada visitant i no a una contracció de la despesa per persona.⁷

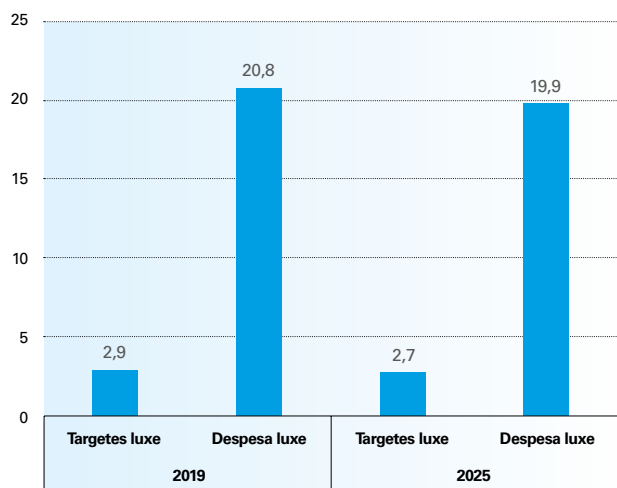
⁶ Només reflecteix la despesa realitzada als TPV de CaixaBank, per la qual cosa la despesa total serà superior.

⁷ Vegeu Banc Central Europeu, [Payments statistics: first half of 2024](#).

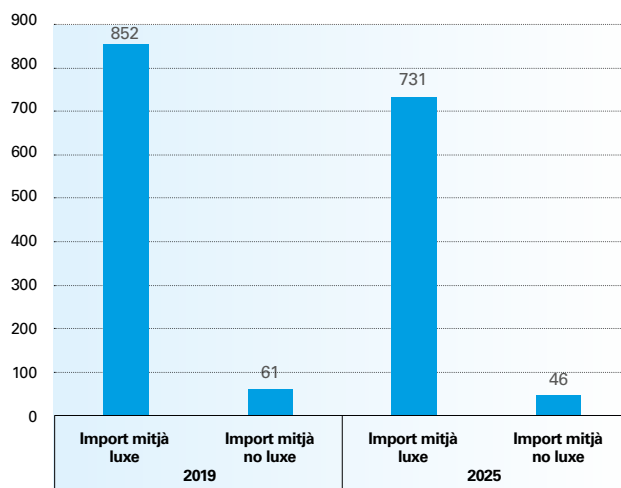
Pes del turisme de luxe per part d'estrangers

Sobre el total de targetes i de despesa (%)

Import mitjà diari per targeta

Euros/dia

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

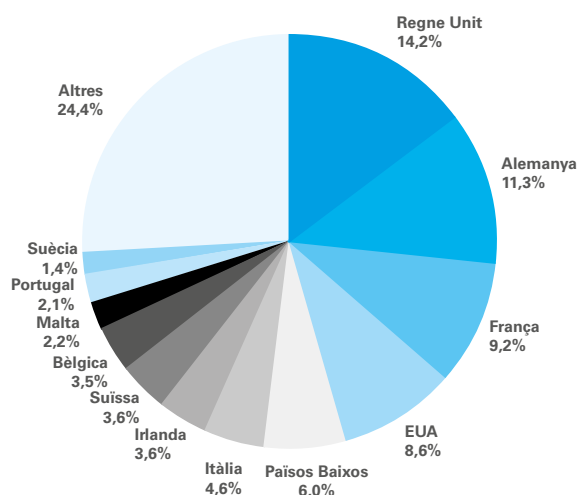
Una segona característica que descobrim és que la fidelitat del turista de luxe és lleugerament inferior a la de la resta: entre les targetes internacionals amb pagaments als TPV de CaixaBank analitzades el 2024, el 17,9% de les que van ser identificades com de luxe van tornar a realitzar pagaments el 2025, en relació amb el 20,2% de les targetes associades a turistes no de luxe. Reforçar la fidelització d'aquest segment es perfila, per tant, com una palanca rellevant per continuar impulsant un turisme amb més valor afegit.

L'origen dels turistes de luxe: més enllà dels mercats tradicionals

Els principals emissors del turisme de luxe

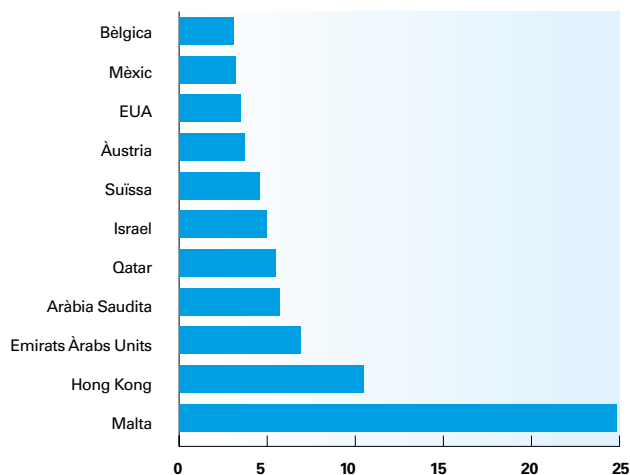
D'on provenen els turistes de luxe?

Total de targetes de luxe (%)

Quins països tenen una major proporció de turistes de luxe?

Total de targetes de cada país (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

Pel que fa als països d'origen, el Regne Unit, França i Alemanya són els principals emissors de turistes cap a Espanya, tant al segment de luxe com al convencional. Així i tot, malgrat que, durant els 10 primers mesos del 2025, aquests tres països van concentrar el 45,8% del total d'arribades de turistes, segons les dades de l'INE, el seu pes conjunt en el turisme de luxe, a partir de les dades internes de CaixaBank, es redueix al 34,7% de les targetes classificades com d'alta despesa.

Els països que destaquen en el turisme de luxe tendeixen a ser economies amb rendes molt altes, amb desigualtats elevades o amb una combinació d'aquests dos trets. Entre els principals emissors amb un pes molt superior al que tenen en el total de turistes, destaquen els EUA, que, malgrat que només representen el 4,6% de les arribades totals, concentren el 8,6% de les targetes identificades com de turistes de luxe. Els Països Baixos, Bèlgica i Suïssa també mostren un major pes en el turisme d'alta gamma que en l'agregat –els tres se situen entre els països europeus amb una renda per capita més elevada.

En analitzar la proporció de turistes de luxe sobre el total de targetes de cada país, destaquen diversos països del golf Pèrsic, Hong Kong, Israel i Mèxic. Malta és un cas que crida especialment l'atenció: les targetes de luxe representen el 24,8% del total de targetes malteses amb pagaments als TPV de CaixaBank. No obstant això, el volum observat de targetes d'aquesta nacionalitat sembla massa elevat per correspondre exclusivament a residents de Malta, la qual cosa suggereix que una part substancial d'aquest flux podria correspondre a turistes de tercers països que utilitzen targetes emeses per bancs maltesos durant les seves visites a Espanya.

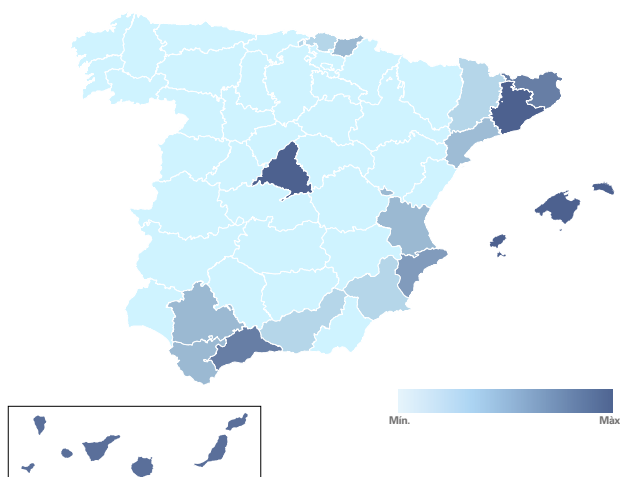
Destinacions preferides: l'auge del turisme de luxe urbà

La distribució geogràfica del turisme de luxe mostra una elevada concentració. En els 10 primers mesos del 2025, les tres províncies que van rebre el major nombre de turistes de luxe van concentrar el 60,6% de les visites d'aquest segment: les illes Balears (el 22,5%), Madrid (el 19,6%) i Barcelona (el 18,6%). Altres focus rellevants són les Canàries i diverses províncies de l'arc mediterrani, com Màlaga, Cadis, Alacant i València.

El turisme de luxe es concentra a la costa i a Madrid

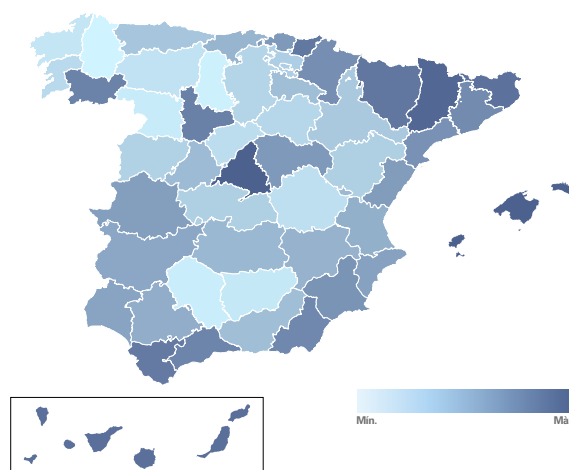
A quines províncies van els turistes de luxe?

Total de targetes de luxe (%)

Quines províncies tenen una major proporció de turistes de luxe?

Total de targetes a cada província (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

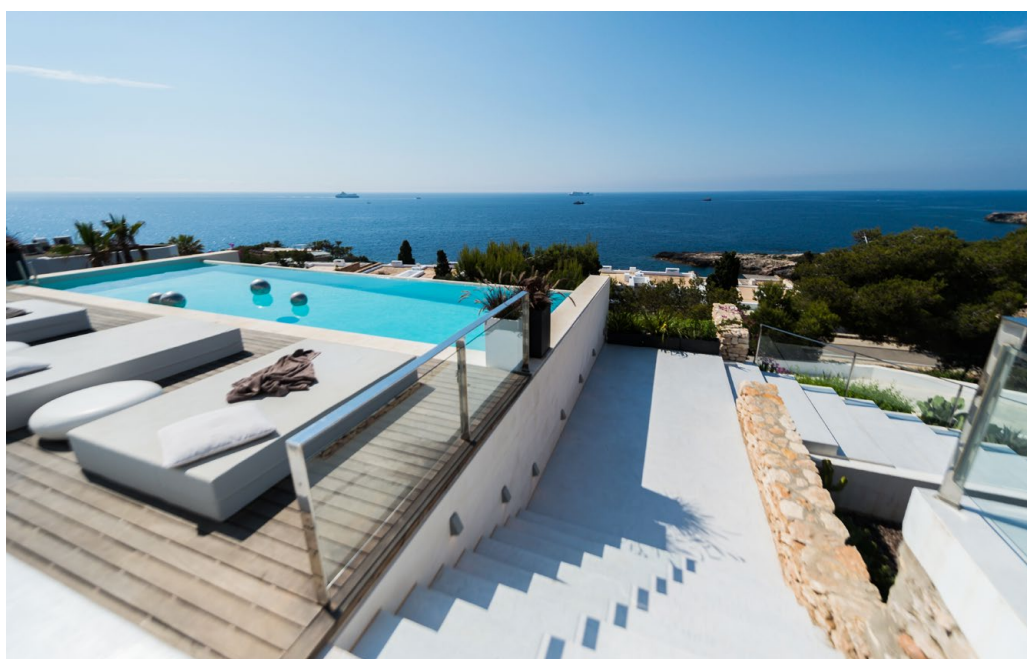
Quan tenim en compte el pes del turisme de luxe sobre la despesa turística internacional total a cada província, el mapa es torna més matisat. Madrid i les illes Balears continuen destacant: el 30,3% de la despesa turística internacional a Madrid i el 24,8% de la despesa internacional a les Balears provenen del turisme de luxe.

No obstant això, altres províncies mostren també una notable dependència d'aquest Segment, entre les quals cal esmentar Lleida (el 18,4%) i Osca (el 16,9%), on el turisme d'esquí té un pes rellevant, i Ourense (el 19,4%) i Biscaia (el 18,4%). A Barcelona, el turisme de luxe representa el 16,8% de la despesa turística internacional de la província, un registre una mica inferior a la mitjana nacional (el 19,9%).

Top 10 de municipis en el turisme de luxe

	% sobre el total nacional de targetes de luxe	% de la despesa de luxe sobre el total de la despesa dels turistes estrangers al municipi	Import mitjà diari per targeta
1 Madrid	18,7	31,3	727
2 Barcelona	14,9	16,5	611
3 Palma	8,0	27,3	673
4 Eivissa	3,4	25,3	667
5 Màlaga	3,4	15,9	642
6 St. Josep de Sa Talaia	3,0	30,0	703
7 Calvià	2,6	27,2	729
8 Adeje	2,4	25,5	838
9 Sevilla	2,3	15,1	592
10 Marbella	2,2	27,0	762

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments alsTPV de CaixaBank..

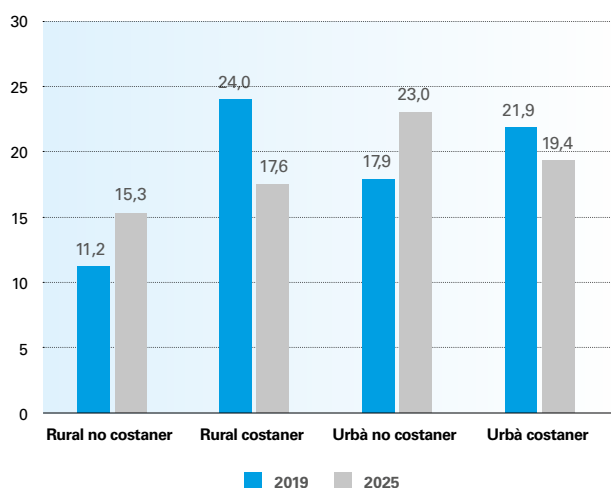
El *top 10* de municipis amb més despesa turística de luxe revela un patró clar: una combinació de destinacions urbanes i d'enclavaments costaners amb una marcada especialització en aquest segment. Madrid encapçala la llista, tant pel nombre de turistes de luxe com pel pes d'aquest segment en la despesa turística total del municipi. En els últims anys, la capital ha experimentat un boom del turisme de luxe, impulsat per l'obertura de nombrosos hotels de categoria «ultra-luxury» i per una clara aposta de l'oferta turística orientada a aquest nínxol.

Barcelona, que continua sent el municipi amb més despesa turística internacional total, se situa en segona posició en despesa de luxe. No obstant això, la proporció del turisme de luxe en la despesa turística de la ciutat (el 16,5%) és sensiblement inferior a l'observada a Madrid (el 31,3%). A més a més, els turistes de luxe registren una despesa mitjana diària una mica superior a Madrid que a Barcelona, la qual cosa reforça el major posicionament de la capital en el segment prèmium.

Les destinacions costaneres mantenen el seu protagonisme, en especial a les Balears: Palma, Eivissa, Sant Josep de sa Talaia o Calvià presenten un percentatge molt elevat de despesa de luxe sobre el total de la despesa turística del municipi. A la província de Màlaga, Marbella es consolida com una destinació altament especialitzada en aquest segment, i, a les Canàries, destaca Adeje, amb una notable concentració d'hotels de cinc estrelles.

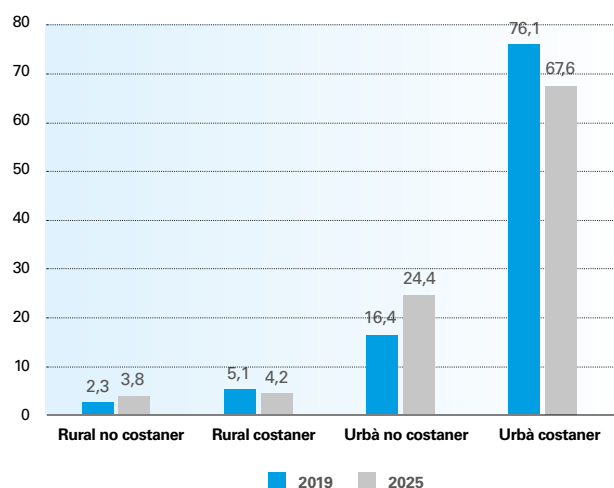
Quina importància té el turisme de luxe a cada zona?

Despesa de luxe sobre el total de la despesa a cada zona (%)

On gasten els turistes de luxe?

Repartiment de la despesa de luxe per zones (%)

Nota: Per identificar els municipis urbans, rurals i costaners, es classifiquen en funció de la seva proximitat al mar i de les seves característiques demogràfiques (població i densitat).

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

El fort dinamisme de Madrid ha provocat que, entre el 2019 i el 2025, la proporció de la despesa de luxe realitzada en destinacions urbanes no costaneres hagi augmentat del 16,4% al 24,4%. Aquestes destinacions s'han convertit, a més a més, en les més dependents del turisme de luxe, que arriba a representar el 23,0% de la despesa turística internacional en aquestes localitats. En canvi, a les destinacions costaneres, el pes relatiu del turisme de luxe ha cedit lleugerament.

En què gasten els turistes de luxe?

Finalment, l'anàlisi de les transaccions mitjançant targeta als TPV de CaixaBank permet desglossar els pagaments presencials⁸ dels turistes de luxe per categories de despesa. La partida més rellevant correspon a l'allotjament hotelier, que concentra el 38,6% del total. Altres categories destacades són la restauració, la moda i la joieria.

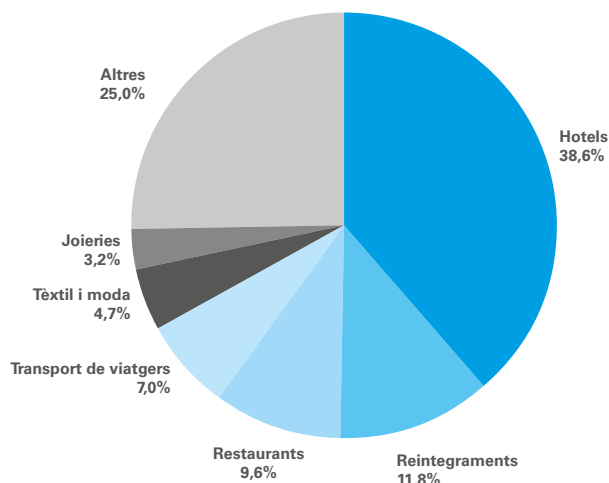
⁸ Els pagaments presencials exclouen, per tant, les despeses realitzades des del país d'origen en el moment de contractar el viatge.

Destaca, en especial, la despesa a les joieries, on els turistes de luxe representen el 64,5% de la despesa total efectuada pels turistes estrangers, així com els casinos (el 73,1%) i els serveis exclusius, com l'estacionament d'aeronaus (el 84,3%). En canvi, el seu pes en la categoria de supermercats és marginal (el 4,5%).

Aquesta pauta de consum –alta concentració en allotjament de gamma alta, en restauració, en compres de luxe i en serveis molt exclusius– reforça la idea que el turisme de luxe és un vector diferenciat per incrementar el valor afegit i la qualitat del model turístic espanyol.

Despesa dels turistes de luxe per categoria

Sobre el total de la despesa per part dels turistes de luxe (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de pagaments als TPV de CaixaBank.

Turisme sènior

El turisme *silver* a Espanya: una oportunitat per desestacionalitzar i per diversificar les destinacions

La població de més de 65 anys s'està consolidant com un segment estratègic del sector turístic espanyol, amb un ampli marge d'expansió. El pes demogràfic d'aquest grup ha crescut de forma sostinguda a Espanya, i el seu poder adquisitiu supera avui la mitjana nacional, la qual cosa reforça la seva rellevància estratègica. L'anàlisi de les dades de pagaments amb targetes de CaixaBank confirma que aquest col·lectiu representa una part significativa de la despesa turística, en especial en l'àmbit domèstic. No obstant això, la seva participació continua sent inferior al seu pes poblacional, la qual cosa apunta a un considerable potencial de creixement si l'oferta s'adapta millor a les seves preferències i necessitats. A més a més, adquireix una rellevància especial a les províncies rurals i contribueix a la desestacionalització.

El turisme *silver*: un segment en creixement

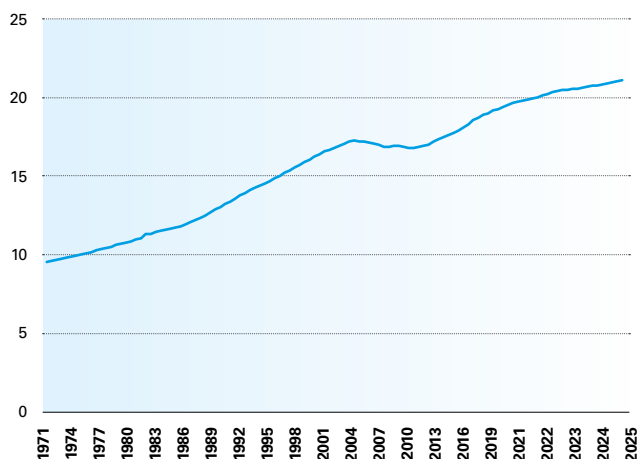
Els més grans de 65 anys han adquirit un pes creixent en la piràmide demogràfica espanyola i han passat de representar al voltant del 10% de la població al començament dels anys setanta al 15% cap a la meitat dels noranta i al 21,1% el 2025. Paral·lelament, el seu poder adquisitiu s'ha incrementat de manera notable en termes relatius: si, el 2008, la seva renda anual neta per persona era molt similar a la del conjunt de la població, el 2024, va ser el 16,2% superior a la mitjana nacional.

El pes demogràfic d'aquest grup ha crescut de forma sostinguda a Espanya

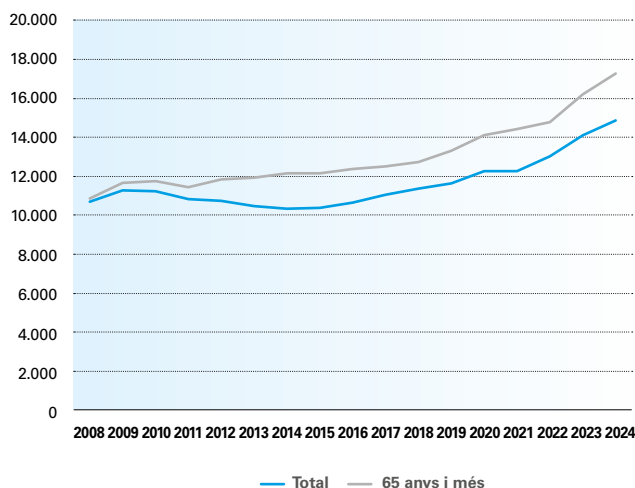
Població més gran de 65 anys a Espanya

(% sobre el total de població)

Poder adquisitiu de la població *silver*

Renda anual neta mitjana per persona en euros (nominals)

Nota: Dades a l'1 de gener de cada any.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

Segons les dades de targetes de CaixaBank, degudament anonimitzades i agregades, la població més gran de 65 anys va concentrar el 15,6% de la despesa turística⁹ realitzada pels espanyols. Atesa la major propensió dels turistes *silver* a optar pel turisme domèstic, aquest col·lectiu concentra el 16,4% de la despesa turística nacional realitzada dins d'Espanya. Aquestes xifres evidencien, d'una banda, que el turisme *silver* ja és un component rellevant de la demanda turística a Espanya. De l'altra, posen de manifest que la població sènior aporta un percentatge de despesa inferior al seu pes demogràfic, malgrat comptar amb una renda neta mitjana més elevada. A més a més, cal esperar que les futures cohorts de gent gran –amb trajectòries vitals més viatgeres i amb més familiaritat amb el turisme– incrementaran la seva propensió a viatjar. En conseqüència, som davant un segment estratègic amb un gran potencial: si l'oferta s'adapta a les seves preferències i necessitats i es fidelitza els nous jubilats, el turisme *silver* es pot convertir en un motor clau per al sector.

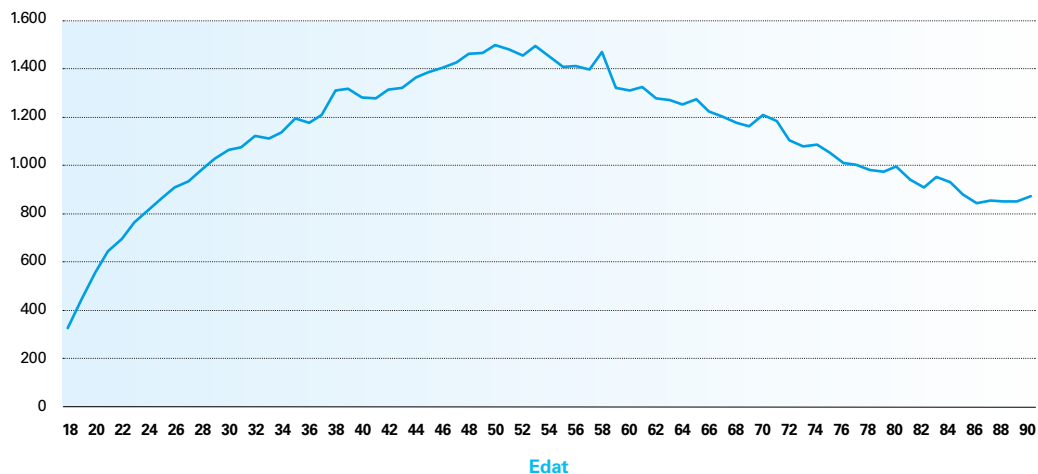
⁹ S'entén per despesa turística l'efectuada fora d'una zona circular de 30 quilòmetres al voltant dels baricentres de consum habitual. Aquesta despesa comprèn tant els pagaments amb targeta com les retirades d'efectiu que es realitzen fora d'aquestes zones.

La despesa en turisme a Espanya en funció de l'edat

L'anàlisi de la despesa turística *per capita* per edat revela un patró clar: la despesa turística dels espanyols augmenta de manera progressiva des dels 18 anys i assolix el seu màxim entre els 48 i els 54 anys, amb xifres al voltant dels 1.500 euros. A partir d'aquesta edat, la despesa comença a disminuir de forma gradual, fins a situar-se al voltant dels 800 euros en el cas dels més grans de 80 anys. Aquest comportament subratlla el potencial de creixement del segment sènior. Una oferta turística adaptada a les seves preferències, i que tingui en compte situacions de salut diverses, pot incrementar la participació del turisme sènior en el sector.

Mitjana de la despesa turística *per capita* el 2025 per edat

Euros

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

Preferència domèstica del turista *silver*

Una característica distintiva del turisme *silver* és la seva clara inclinació cap als viatges dins d'Espanya, a més d'una major estabilitat al llarg de l'any. A diferència dels turistes més joves, que mostren una major tendència a viatjar a l'estranger, els més grans de 65 anys centren la major part de la seva despesa en l'àmbit nacional. El 2025, els turistes entre 16 i 29 anys van realitzar el 24,2% de la seva despesa turística en destinacions internacionals, i els de mitjana edat, el 17,4%, mentre que els *silver* van realitzar només el 13,0% de la despesa turística fora d'Espanya.

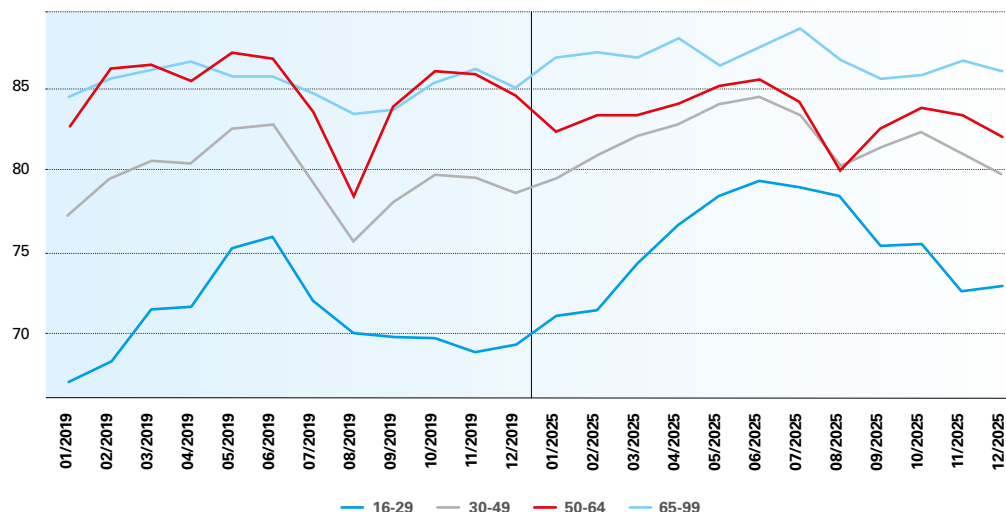
A més a més, els turistes més grans de 65 anys mostren una major consistència al llarg de tot l'any: en tots els mesos del 2025, van realitzar més del 85% de la seva despesa turística a Espanya. En canvi, els turistes de mitjana edat incrementen el component internacional a l'agost i en el període nadalenc, i els més joves mostren una variabilitat encara més grans.

Despesa turística que es realitza en viatges dins d'Espanya

(% sobre el total de la despesa turística de cada franja d'edat)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

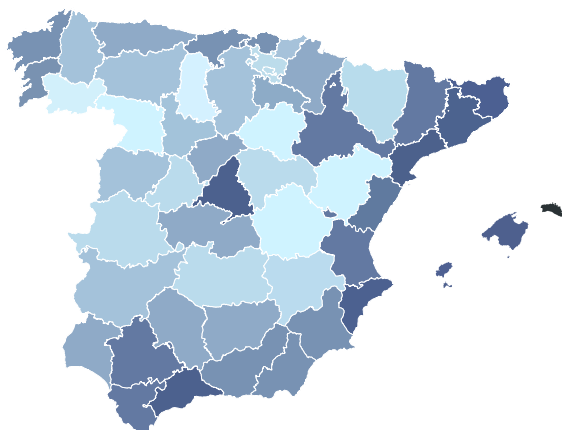
Rellevància del turisme *silver* espanyol a les zones rurals

Els turistes *silver* exerceixen un paper particularment rellevant a les àrees rurals. Malgrat que, en termes absoluts, la despesa turística dels viatgers sènior es concentra a les províncies més turístiques, com Barcelona, Madrid, el litoral mediterrani i les Canàries, el seu pes relatiu adquireix una major rellevància a l'interior del país. Destaquen, en particular, Sòria, Saragossa i Terol, amb més del 20% de la despesa turística total a la província. El pes del turisme sènior també és significatiu a les Canàries (fins al 20,4% de la despesa turística a Tenerife), impulsat per un clima benigne al llarg de tot l'any. En canvi, la seva importància és menor en destinacions urbanes com Barcelona o Madrid, on representa, aproximadament, el 15% de la despesa turística. València (el 14,0%) i Sevilla (el 12,9%) registren un pes encara menor del turisme *silver*.

El bon funcionament de les províncies rurals pot estar relacionat amb els vincles que alguns turistes *silver* mantenen amb els seus pobles d'origen, o els de les seves famílies, la qual cosa afavoreix viatges cap a aquestes destinacions. A més a més, la seva preferència per entorns menys massificats suggereix que el turisme sènior pot actuar com a palanca de diversificació, en especial si el sector públic i el sector turístic aposten per una estratègia coordinada que incentivi aquest segment a continuar ampliant el ventall de destinacions que visita.

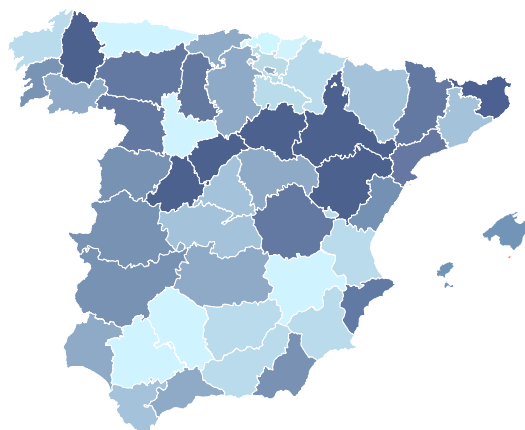
La preferència per entorns menys massificats suggereix que el turisme sènior pot actuar com a palanca de diversificació

Total de la despesa turística *silver* per província
Euros, 2025

Min. Máx.

Proporció de la despesa turística *silver* per província
(% sobre la despesa turística a la província)

Min. Máx.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

Un patró de despesa diferenciati

Els turistes *silver* presenten patrons de consum diferenciats de la resta de la població. Destaquen per una major tendència al pagament en efectiu: els reintegraments representen el 37% de la seva despesa turística, en relació amb el 26,3% de la resta dels viatgers. A més a més, els més grans de 65 anys destinen gairebé el doble a agències de viatges (el 6,5% de la despesa turística sènior, en relació amb el 3,3% dels no sènior) i també assignen una proporció major a l'allotjament en hotels. En canvi, la seva despesa en restauració és menor, mentre que la despesa en supermercats es manté en nivells similars a la resta. Malgrat que els turistes entre 65 i 70 anys tenen una elevada propensió a disposar d'una segona residència, aquesta tendència es redueix amb força per als sèniors més grans, la qual cosa explica la necessitat d'allotjar-se en hotels.¹⁰

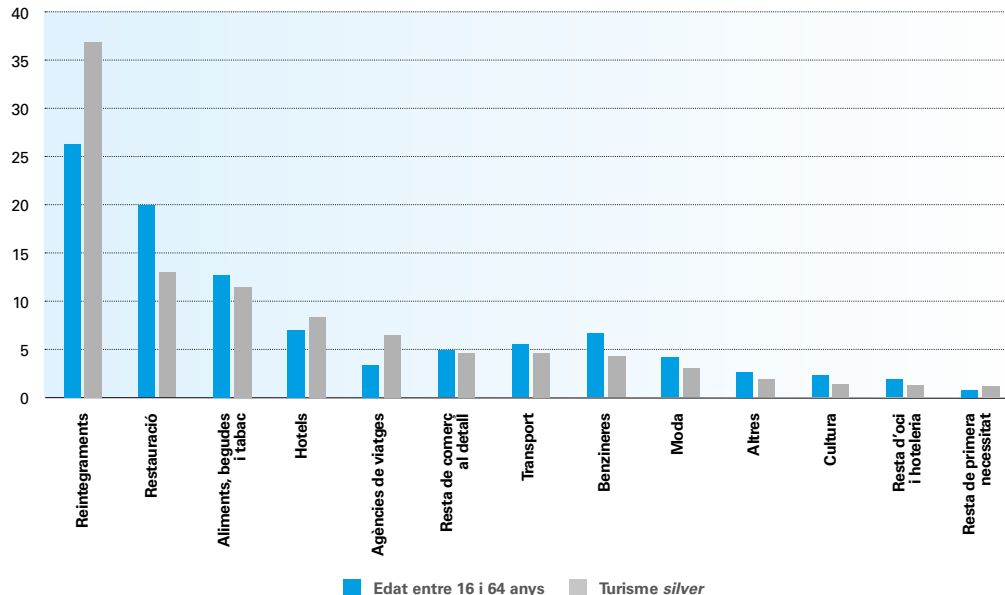
¹⁰ Vegeu CaixaBank Research (2020), «[Les segones residències a Espanya: mar o muntanya?](#)».

En què gasten els turistes *silver*?

(% de la despesa total per segments d'edat)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

El turisme *silver* contribueix a la desestacionalització

Els turistes *silver* exhibeixen un patró de despesa menys estacional que el del conjunt de viatgers espanyols i viatgen amb més freqüència fora de la temporada alta, la qual cosa els converteix en un vector per impulsar una distribució més equilibrada de la demanda turística al llarg de l'any.

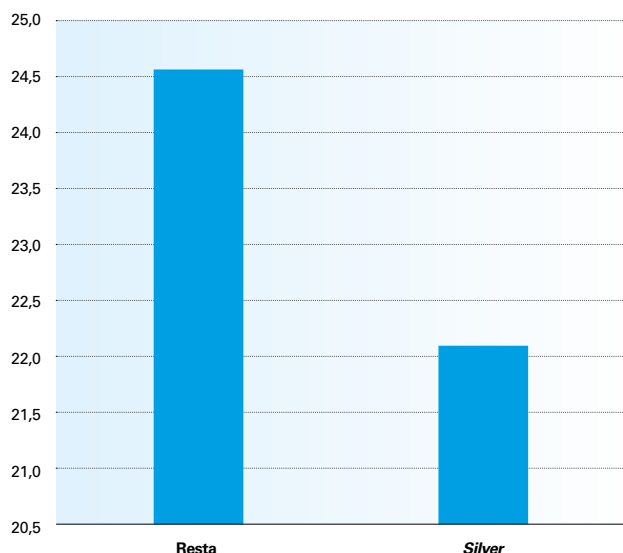
En concret, els més grans de 65 anys van concentrar només el 22,1% de la despesa turística en els dos mesos de màxima activitat, en relació amb el 24,6% de la resta de turistes. Aquesta menor estacionalitat s'explica, en gran part, per factors associats a la seva major disponibilitat de temps d'oci: en trobar-se majoritàriament fora del mercat laboral i sense fills en edat escolar, el segment sènior gaudeix d'una flexibilitat superior per viatjar en qualsevol època de l'any.

No obstant això, l'anàlisi provincial revela una realitat més heterogènia. Malgrat que, en termes agregats, són menys estacionals, en algunes regions mostren pics marcats i, fins i tot, superiors als de la resta de turistes. Aquest seria el cas de la cornisa cantàbrica, on el segment sènior mostra una estacionalitat més intensa, un patró coherent amb una major sensibilitat al fred en edats avançades.

Aquest resultat subratlla la importància d'incorporar les preferències d'aquest segment per maximitzar la seva contribució a la desestacionalització, la qual cosa redundarà en una millora de l'eficiència del sector i afavorirà una generació sostinguda de valor durant tot l'any.

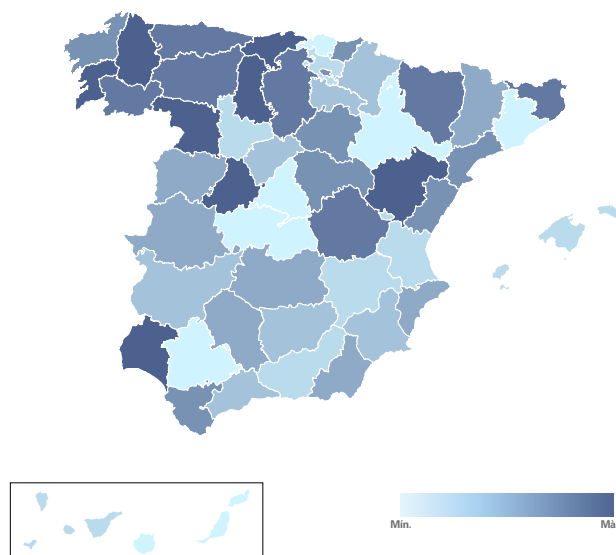
Estacionalitat del turisme per franges d'edat

(% de la despesa anual en els dos mesos amb més despesa)

Estacionalitat del turisme *silver* per província

(% de la despesa en els dos mesos amb més despesa)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de targetes i de pagaments als TPV de CaixaBank.

De cara al futur, les projeccions de l'INE indiquen que, el 2055, el 30,5% de la població espanyola tindrà més de 65 anys, i, a nivell mundial, s'estima que aquest grup assolirà els 2.000 milions de persones. Es tracta d'una població nombrosa, que, a més a més, arriba a aquesta etapa amb més poder adquisitiu i amb un estat de salut millor que les generacions anteriors, la qual cosa obre una oportunitat per a les destinacions turístiques que s'adaptin a les seves necessitats específiques. Aspectes com l'accessibilitat, la seguretat i les experiències personalitzades seran claus per atreure aquest segment i per potenciar-ne la contribució al sector.

Restauració

L'elevada rotació empresarial, l'assignatura pendent de la restauració espanyola

Des del 2022, la restauració a Espanya viu una forta reactivació, gràcies a l'auge turístic i a la recuperació postpandèmia. No obstant això, malgrat que els ingressos gairebé dupliquen els nivells previs a la crisi sanitària i l'ocupació al sector ha assolit xifres rècord, persisteix un repte estructural: cada any, 1 de cada 10 empreses del sector entra o surt del mercat. L'anàlisi regional i la comparació amb la UE confirmen que l'elevada rotació empresarial respon, entre altres factors, a l'alta densitat de locals, a la dimensió reduïda de les empreses i a un menor grau de professionalització, la qual cosa es tradueix en ingressos per empleat significativament inferiors.

Un sector molt dinàmic, però amb una elevada rotació empresarial

El bon moment que exhibeix la restauració espanyola des del 2022, amb el suport dels registres històrics del sector turístic, s'ha traduït en un notable repunt dels seus ingressos: la xifra de negocis presenta un creixement pròxim al 100% des del 2021 i supera la inflació acumulada, del 24%. A més a més, l'ocupació ha assolit màxims històrics, amb més d'1,5 milions d'afiliats, uns 200.000 més que abans de la pandèmia.¹¹

Malgrat aquest bon comportament a nivell agregat de la restauració espanyola, la rotació empresarial continua sent elevada i és un dels grans desafiaments estructurals del sector. Les taxes brutes d'entrada i de sortida d'empreses en el sector se situen habitualment entre el 10% i el 12% del total d'empreses actives (en relació amb el 9% i el 7% per al conjunt de l'economia), la qual cosa implica que 1 de cada 10 empreses canvia d'estatus cada any (és donada d'alta o de baixa).¹²

En la dècada 2010-2019, les entrades i sortides estaven molt equilibrades, al voltant del 12% de les empreses actives del sector, de manera que la taxa neta d'entrades¹³ era gairebé neutral. La pandèmia va comportar una contracció significativa del parc empresarial (el -2,9%), i, a partir del 2023, les entrades ja van començar a superar les sortides, amb taxes molt pròximes a l'11% (entrades) i al voltant del 10% (sortides), i van comportar una expansió neta moderada del nombre d'empreses que operen al sector.

¹¹ Per a una anàlisi més detallada del bon moment del sector de la restauració en els anys posteriors a la pandèmia, vegeu els articles «[La restauració espanyola comença l'any amb bon peu, malgrat l'apagada](#)» i «[El sector de la restauració a Espanya el 2024: el que revelen les dades de milions de transaccions de pagaments amb targetes](#)».

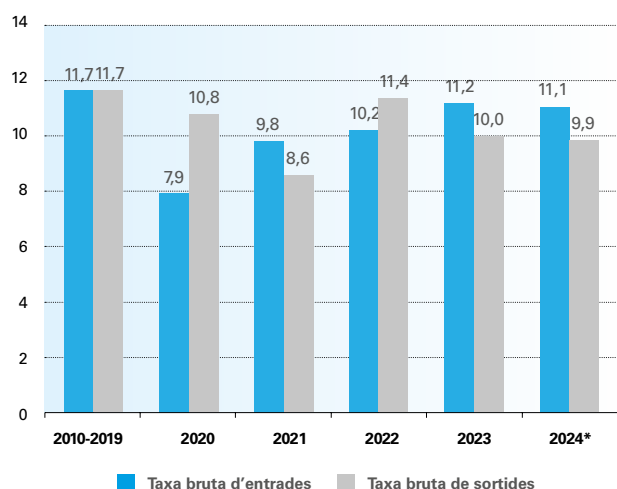
¹² La taxa bruta d'entrades es defineix com el nombre d'altres d'empreses com a percentatge del total d'empreses actives, per a cada període de temps i per a cada sector. La taxa bruta de sortides es defineix com el nombre de baixes d'empreses com a percentatge del total d'empreses actives, també per a cada període de temps i per a cada sector.

¹³ La taxa neta d'entrades es defineix com la diferència entre les altes i les baixes com a percentatge del total d'empreses actives, per a cada període.

L'elevada mobilitat empresarial és un dels principals hàndicaps del sector de la restauració espanyol

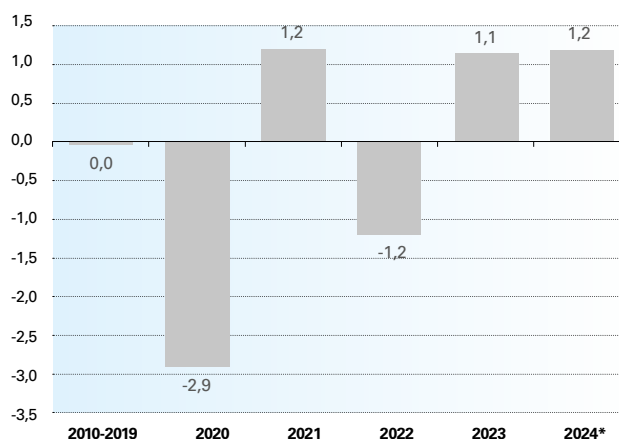
Taxes brutes de mobilitat empresarial a la restauració

Altes i baixes d'empreses com a percentatge del total d'empreses actives (%)

Taxa neta d'entrades a la restauració

Entrades menys sortides com a percentatge del total d'empreses actives (%)

Nota: Dada del 2024 estimada a partir dels resultats per a aquest any de l'estadística DIRCE.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (demografia harmonitzada).

El sector de la restauració té una de les taxes de rotació empresarial més elevades de l'economia espanyola, només per darrere de les TIC. A més a més, concentra més empreses joves que el conjunt de l'economia

La rotació empresarial a la restauració és una de les més altes de l'economia espanyola,¹⁴ amb taxes al voltant del 21% el 2023-2024, només superades pel sector de la informació i les comunicacions i clarament per damunt de la mitjana nacional (el 16,9%). Aquest comportament reflecteix la pròpia naturalesa d'un sector caracteritzat per barreres d'entrada reduïdes i per una competència especialment intensa.

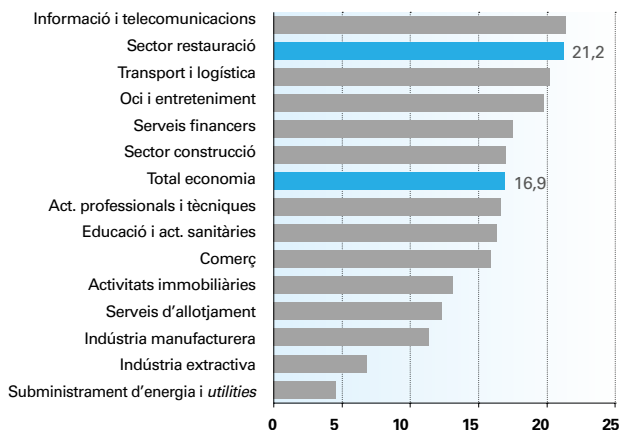
No obstant això, l'evolució recent mostra una certa millora: després d'assolir màxims pròxims al 24% entre el 2012 i el 2016, la rotació s'ha reduït de manera gradual, ha tocat mínims durant la pandèmia i s'ha estabilitzat en nivells una mica inferiors en els últims anys.

¹⁴ La taxa de rotació empresarial es defineix com el percentatge d'empreses que han causat alta o baixa en un període determinat en relació amb el total d'empreses actives (és a dir, és la suma de la taxa bruta d'entrades i de sortides). Reflecteix el grau de renovació o de reemplaçament del teixit empresarial.

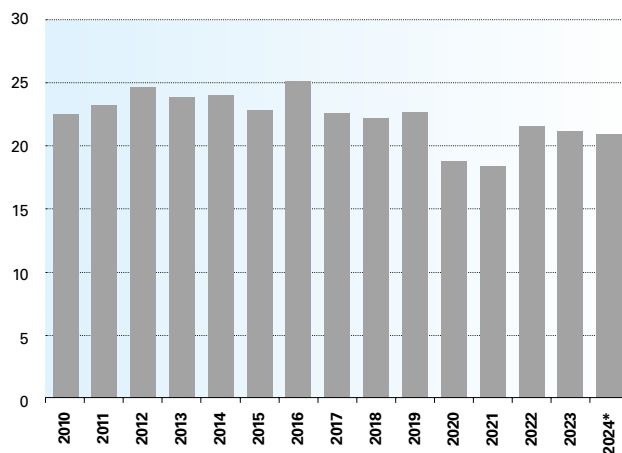

La restauració, un dels sectors amb més rotació empresarial de l'economia espanyola

Taxa de rotació empresarial per sectors
(% sobre el total d'empreses actives)

Evolució de la taxa de rotació del sector de la restauració
(% sobre el total d'empreses actives)

Notes: Les dades per sectors corresponen a l'any 2023. (*) Estimació pròpia a partir de l'estadística DIRCE.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (demografia harmonitzada).

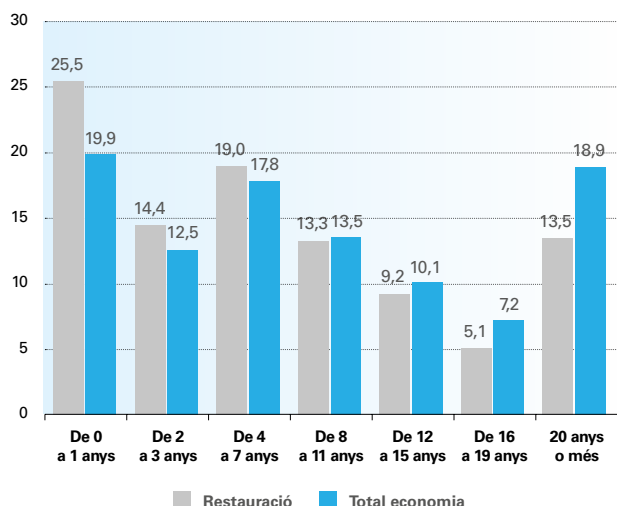
A conseqüència de l'elevada rotació, el sector es caracteritza per tenir un teixit empresarial especialment jove, on predominen les empreses amb un any o menys d'antiguitat, que representen 1 de cada 4 empreses en actiu. En canvi, la proporció d'empreses amb 20 o més anys és molt inferior a la mitjana. No obstant això, des de l'inici de la dècada actual, ha augmentat la proporció d'empreses més madures, que representen el 26% del total, en relació amb el 24% del període 2013-2019. Caldrà esperar els propers anys (més de 16 anys) per veure si som davant un canvi de tendència o si, simplement, el bon moment que ha travessat el sector de la restauració en els últims dos o tres anys ha permès que les empreses del sector assolixin una major maduresa.

La restauració té empreses més joves que la mitjana de l'economia

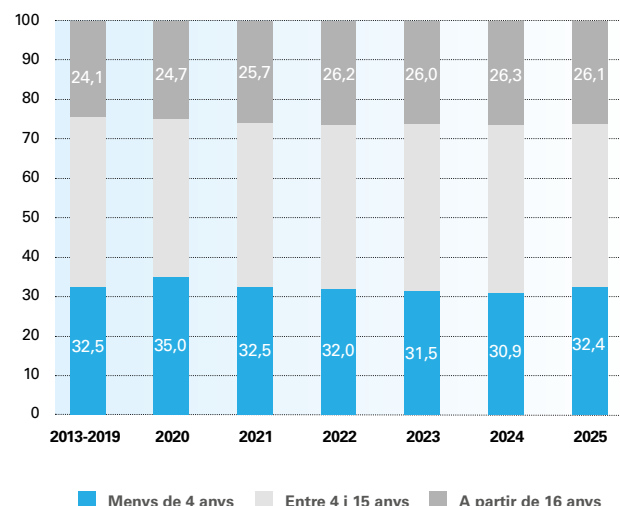
Edat de les empreses

(% sobre el total d'empreses)

Distribució de les empreses de restauració per edat

(% sobre el total d'empreses)

Nota: Dades corresponents al 2023.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

Què explica l'elevada rotació del sector de la restauració espanyola?

Després d'analitzar els moviments empresarials al sector, ens plantejem comprendre els factors que expliquen aquest hàndicap. Per fer-ho, analitzem altres característiques addicionals del teixit empresarial de la restauració espanyola.

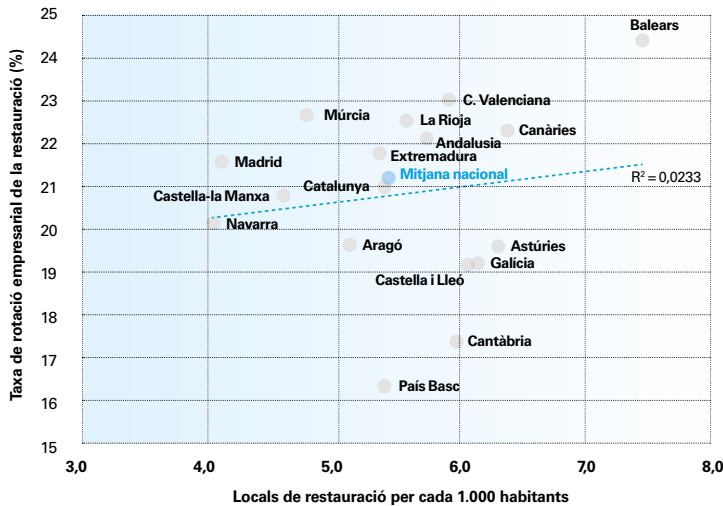
En primer lloc, examinem com influeix la densitat de les empreses del sector per regions, i ho fem analitzant la relació entre el nombre de locals per cada 1.000 habitants i la taxa de rotació. Malgrat que la relació directa és moderada, s'observa que les regions amb una major densitat de locals tendeixen a patir una major rotació. Aquest patró s'observa a les Balears, a les Canàries, a la Comunitat Valenciana o a Andalusia, entre d'altres. No obstant això, hi ha excepcions, com el País Basc, Cantàbria, Galícia o Astúries, que presenten una major estabilitat en el seu teixit empresarial malgrat comptar amb una densitat relativament elevada.

Cal destacar que les zones amb més densitat empresarial i, per tant, amb un nivell més elevat de competència solen coincidir amb destinacions turístiques que acostumen a comptar amb una demanda més volàtil i estacional, la qual cosa explicaria unes taxes de rotació més elevades.

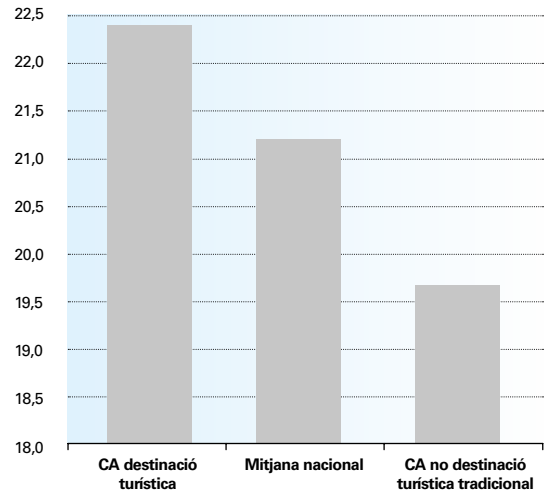

Les regions turístiques i amb més densitat d'empreses tendeixen a una major rotació empresarial

Relació entre la densitat de locals i la taxa de rotació empresarial

Taxa de rotació al sector de la restauració (% sobre el total d'empreses actives)

Nota: Dades corresponents al 2023.

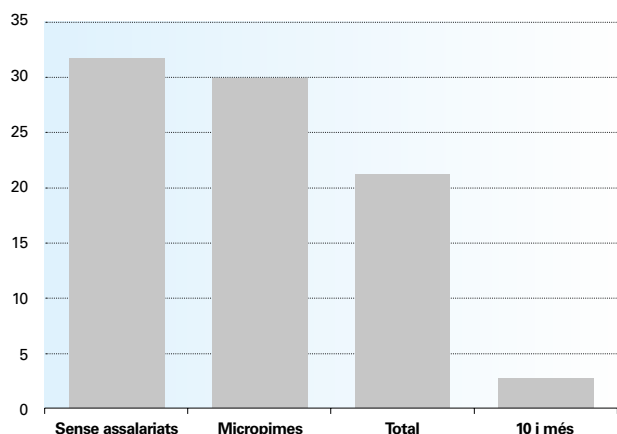
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE.

Una altra característica empresarial que pot explicar la mobilitat empresarial del sector és la dimensió de les empreses. La relació és clara: les empreses sense assalariats són les que presenten les taxes de rotació més elevades, molt per damunt de la mitjana del sector. A mesura que augmenta la dimensió, la rotació disminueix de manera significativa i les empreses amb 10 o més treballadors mostren nivells molt més baixos, inferiors a la mitjana de l'economia. Per tant, sembla evident que la dimensió aporta estabilitat, probablement perquè incrementa la capacitat financera, enforteix l'estructura organitzativa i reforça la resiliència davant els xocs.

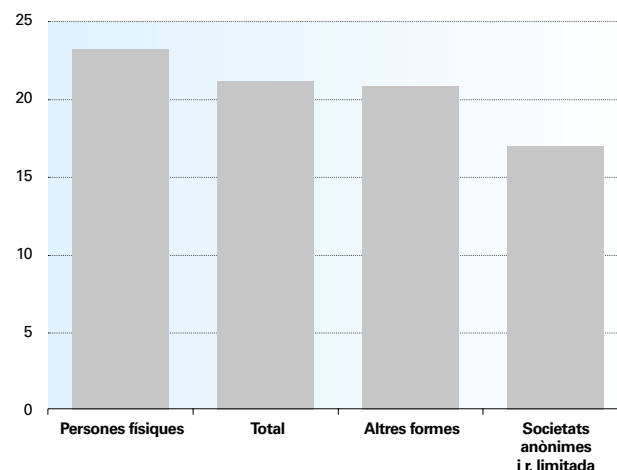
Si tenim en compte la condició jurídica de l'empresa, s'aprecia que les societats (anònimes o limitades) registren una rotació mitjana més baixa, similar a la del conjunt de l'economia (al voltant del 17%). En canvi, les empreses en mans de persones físiques presenten taxes clarament superiors, la qual cosa evidencia la seva major vulnerabilitat.

Les empreses sense assalariats són les que presenten les taxes de rotació més elevades

Taxa de rotació a la restauració en funció del nombre d'assalariats
(% sobre el total d'empreses actives)

Taxa de rotació a la restauració en funció de la condició jurídica
(% sobre el total d'empreses actives)

Nota: Dades corresponents al 2023.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (demografia d'empreses).

El sector europeu de la restauració exhibeix taxes de rotació empresarial més baixes

La comparativa entre el sector espanyol de la restauració i el d'altres economies europees permet identificar algunes característiques pròpies del mercat nacional. En termes de dimensió del sector, la restauració espanyola ocupa un dels primers llocs d'Europa, molt per damunt de la mitjana europea tant en nombre d'empreses actives (el 7,6% del total de l'economia) com en ingressos anuals (representen el 2,4% del total de la xifra de negocis de l'economia), i supera de manera significativa la mitjana de la UE (el 4,7%).

No obstant això, el sector espanyol presenta dos trets diferencials: una menor proporció d'empreses de 10 o més empleats, reflex d'un teixit empresarial dominat per les micropimes, i una professionalització modesta en la gestió, amb un percentatge d'empreses propietat de persones físiques molt superior a la mitjana de la zona de l'euro i a la d'economies com França, Itàlia o Bèlgica.

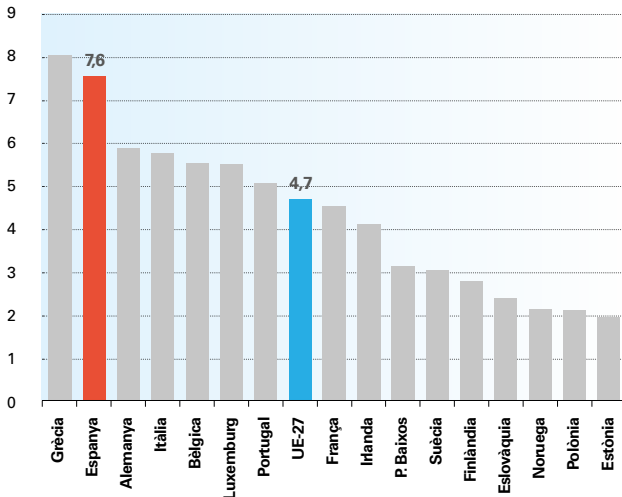
El sector restaurador espanyol té un gran pes a Europa, tant en empreses actives com en ingressos, però està menys professionalitzat i més dominat per les micropimes

El sector de la restauració europeu: empreses més grans i en mans de societats

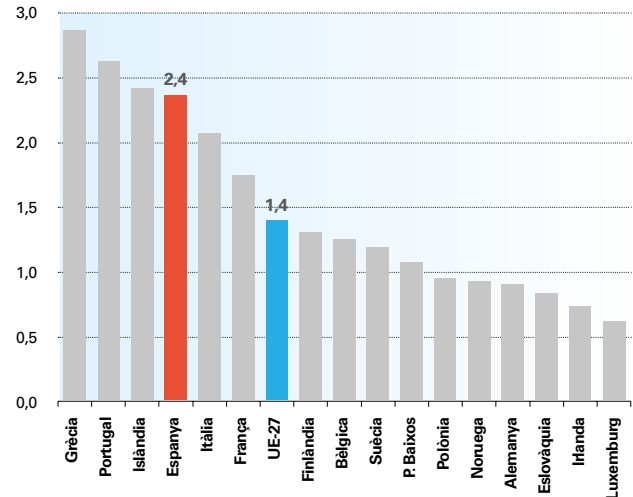
Nombre d'empreses

(% sobre el total d'empreses)

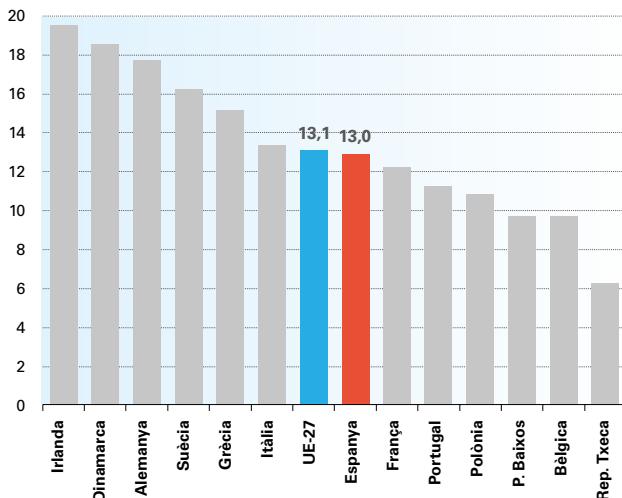
Xifra de negocis

(% sobre el total)

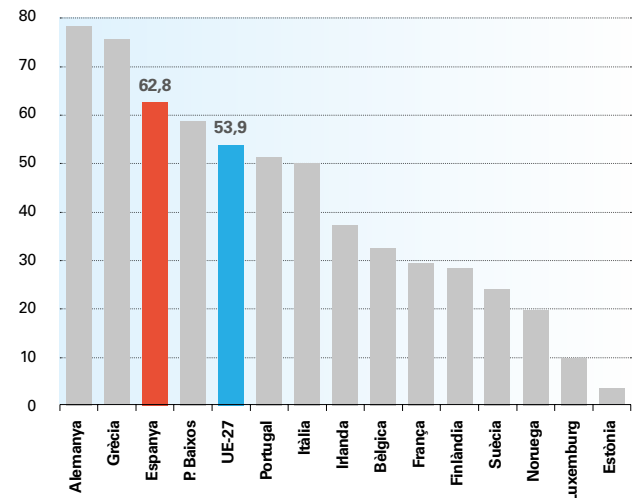
Empreses de restauració amb 10 o més empleats

(% sobre el total d'empreses del sector)

Empreses de restauració en mans de persones físiques

(% sobre el total d'empreses del sector)

Nota: Dades del 2023.

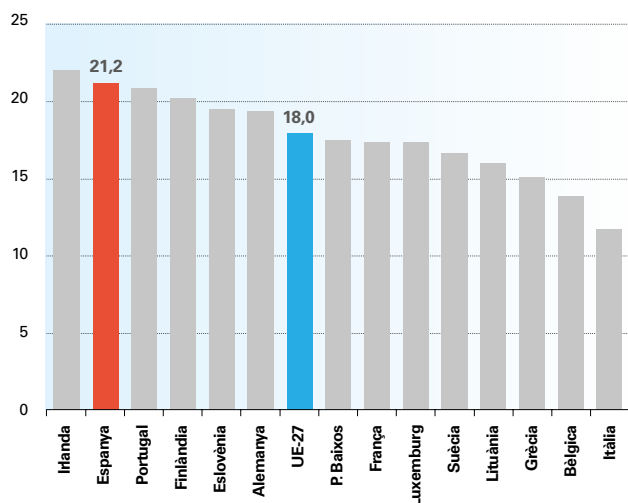
Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Pel que fa a la rotació de les empreses, el sector espanyol mostra una de les taxes més elevades d'Europa, per damunt de les d'altres grans economies, com França, Alemanya o Itàlia, i d'altres on la restauració té una presència rellevant, com Grècia o Portugal.

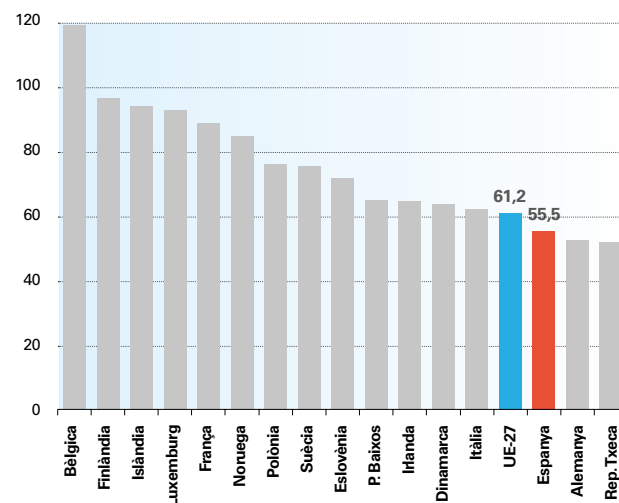
També s'observa una major capacitat de generar ingressos per part de la restauració europea. Països com Bèlgica, Finlàndia, Luxemburg, França o Suècia, entre d'altres, compten amb un sector més reduït que l'espanyol, però amb unes taxes de rotació més baixes i amb una productivitat notablement superior.

Més rotació empresarial i menys ingressos per ocupat

Taxa de rotació empresarial a la UE
(% sobre el total d'empreses actives)

Ingressos nets per ocupat
Milers d'euros per ocupat

Nota: Dades del 2023.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Una millora de la rotació passa per empreses més grans i més ben gestionades

L'elevada rotació empresarial a la restauració respon a diversos factors estructurals i conjunturals, que es manifesten en:

- (i) Barreres d'entrada molt baixes: es requereix poca inversió inicial en comparació amb altres sectors, la qual cosa facilita l'entrada de nous projectes.
- (ii) Alta competència i saturació del mercat: Espanya té una elevada densitat de locals de restauració per habitant, la qual cosa pressiona els marges i dificulta la supervivència.
- (iii) Sensibilitat a la demanda i estacionalitat elevada: el sector depèn del turisme i del consum intern, la qual cosa el fa vulnerable a les crisis i als canvis d'hàbits.
- (iv) Costos operatius elevats, amb escassa possibilitat de traslladar-los als preus sense perdre clients.
- (v) Alta rotació laboral i falta de personal qualificat.

Malgrat que la tendència recent apunta a una certa estabilització de la rotació empresarial, la millora de la taxa de supervivència de les empreses requereix avançar en la gestió professional, en l'escalabilitat i en l'eficiència. Només així es reduirà la vulnerabilitat i es millorarà la rendibilitat. És crucial propiciar el desenvolupament d'empreses més sòlides i més grans, amb una gestió professional i eficient, capaces de millorar la productivitat i la resiliència davant els vaivens del mercat. De la mateixa manera, és prioritari millorar la formació i la retenció del talent, reduint l'elevada rotació laboral que també afebleix el sector. Així mateix, és necessari adaptar l'oferta i els models de negoci per esmorteir l'estacionalitat. En definitiva, només amb companyies més fortes, més ben gestionades i més alineades amb l'entorn, la restauració espanyola podrà consolidar els avanços recents en ingressos i en ocupació, disminuir l'exposició a futures crisis i assegurar un creixement sostenible a llarg termini.

Principals indicadors del sector turístic

Percentatge de variació sobre el mateix període de l'any anterior, llevat que s'indiqui el contrari

	Mitjana 2000-2007 ¹	Mitjana 2008-2014 ²	Mitjana 2015-2019 ³	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ⁴	Tendència	Data de l'última dada
 Indicadors d'activitat											
PIB total	3,4	-1,2	2,6	-10,9	6,7	6,4	2,5	3,5	2,9		
PIB turístic	1,7	-0,7	4,6	-54,9	37,4	58,6	7,9	6,0	2,7		
 Mercat laboral											
Afiliats total	3,5	-2,3	4,1	2,6	2,6	3,9	2,7	2,4	2,3		des.-25
Afiliats al sector turístic	4,4	-1,0	4,0	2,4	2,4	10,9	5,1	3,6	2,6		des.-25
Serveis d'allotjament	4,9	-0,8	4,9	5,1	5,1	23,2	8,7	5,7	3,6		des.-25
Serveis de menjars i begudes	4,6	0,9	4,0	2,2	2,2	10,6	4,5	3,2	1,8		des.-25
Agències de viatges/operadors turístics	5,6	-2,8	5,7	-6,9	-6,9	7,8	9,9	6,5	2,6		des.-25
Altres serveis turístics	4,1	-3,1	3,6	2,3	2,3	6,7	4,5	3,3	3,2		des.-25
 Balança de pagaments											
Ingressos per turisme (% del PIB)	4,7	4,6	5,6	1,4	2,4	5,0	5,7	6,2	6,6		3T 2025
Pagaments per turisme (% del PIB)	1,2	1,2	1,7	0,7	0,9	1,5	1,8	1,9	2,0		3T 2025
Saldo turístic (% del PIB)	3,6	3,4	3,9	0,8	1,5	3,5	3,9	4,3	4,6		3T 2025
 Indicadors de demanda turística											
Turisme internacional											
Nombre de turistes internacionals	3,8	2,2	5,2	-77,4	64,7	129,8	18,9	10,1	3,4		nov.-25
Procedència: Regne Unit	-	4,6	3,5	-82,5	36,6	251,5	14,2	6,5	2,9		nov.-25
Procedència: Alemanya	-	5,7	1,6	-78,6	117,8	87,5	12,5	8,6	0,9		nov.-25
Procedència: França	-	11,1	1,4	-65,2	49,8	73,4	16,6	9,8	-0,5		nov.-25
Procedència: Itàlia	-	14,1	4,8	-79,1	79,8	135,5	20,9	13,4	4,0		nov.-25
Procedència: Estats Units	-	1,2	15,8	-87,9	97,8	251,1	36,9	11,2	4,6		nov.-25
Procedència: resta d'Europa	-	-	7,6	-77,5	82,7	118,0	20,0	15,6	6,3		nov.-25
Procedència: fora d'Europa	-	-	13,0	-79,2	6,9	205,0	47,1	13,6	8,6		nov.-25
Despesa total dels turistes internacionals	5,4	3,4	7,9	-78,5	76,4	149,7	24,8	16,0	6,9		nov.-25
Durada mitjana (dies)	-	-	7,6	6,6	8,4	7,7	7,4	7,2	7,0		nov.-25
Despesa mitjana diària per persona (€)	-	-	142	104	133	159	173	186	197		nov.-25
Turisme domèstic											
Pernotacions ⁷	-	-	0,1	-30,6	23,7	9,1	1,3	0,0	0,4		nov.-25
Durada mitjana (dies)	-	-	3,8	4,7	4,1	3,9	3,9	3,9	4,2		set.-25
Despesa mitjana diària per persona (€)	-	-	45,7	38,9	48,7	58,3	61,7	63,7	63,6		set.-25
 Indicadors d'oferta hotelera											
Nombre de places hoteleres ofertes	3,3	1,2	1,3	-51,2	44,2	39,2	3,3	2,7	0,4		nov.-25
Categoria: 4 o 5 estrelles	9,7	3,6	3,0	-53,4	53,4	42,7	3,6	4,0	2,1		nov.-25
Resta de categories	0,2	-0,8	-0,4	-48,7	34,8	35,2	2,9	1,1	-1,8		nov.-25
Grau d'ocupació hotelera (p. p.)	-0,4	0,2	1,2	-31,9	16,7	18,4	4,4	1,5	0,8		nov.-25
Categoria: 4 o 5 estrelles	-0,6	0,6	0,7	-36,0	18,3	19,9	4,7	1,3	0,5		nov.-25
Resta de categories	-0,5	-0,5	1,4	-27,2	14,7	16,3	4,1	1,6	0,6		nov.-25
Tarifa mitjana diària (ADR) ⁵	-	0,2	4,1	-28,7	31,6	20,8	9,2	7,8	5,1		nov.-25
Categoria: 4 o 5 estrelles	-	-0,8	4,1	-25,7	30,5	17,1	8,9	7,8	5,1		nov.-25
Resta de categories	-	0,4	3,2	-31,6	27,5	25,9	12,0	8,5	5,4		nov.-25
Ingressos per habitació disponible (RevPAR) ⁶	-	0,6	6,9	-60,0	61,9	67,9	15,4	10,0	6,1		nov.-25
Categoria: 4 o 5 estrelles	-	0,4	5,6	-60,0	60,2	66,8	14,8	9,7	5,7		nov.-25
Resta de categories	-	-1,3	7,6	-57,8	54,9	65,4	17,3	11,7	7,2		nov.-25

Notes: 1. Per als indicadors nombre de turistes internacionals i despesa total dels turistes internacionals, la mitjana correspon al 2004-2007. 2. Per als indicadors nombre de turistes internacionals per procedència, la mitjana correspon al 2013-2014. 3. Per a l'indicador de pernoctacions domèstiques, la mitjana correspon al 2016-2019. 4. Última dada disponible per a l'any 2025, llevat del PIB, del PIB turístic i de la balança de pagaments (per al PIB i el PIB turístic, les xifres del 2025 corresponen a la previsió de CaixaBank Research i, per a la balança de pagaments, a la mitjana dels tres primers trimestres del 2025). 5. ADR indica *average daily rate*. 6. RevPAR indica *revenue per available room*. 7. Pernoctacions en hotels, en càmpings, en apartaments turístics i en allotjaments de turisme rural.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE, del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social i del Banc d'Espanya.

CaixaBank Research

Els *Informes Sectorials* i la resta de publicacions de CaixaBank Research estan disponibles a la web www.caixabankresearch.com. Mitjançant els nostres estudis, intentem estimular el debat i l'intercanvi d'opinions entre tots els sectors de la societat i afavorir la divulgació dels temes clau de l'entorn socioeconòmic del nostre temps.

Informe Observatori Sectorial 2S 2025

L'economia espanyola travessa una fase d'expansió sòlida i transversal, amb un creixement equilibrat entre sectors i amb una notable resiliència en un context internacional complex. A més a més, la reducció de la temporalitat laboral i el bon moment de la indústria manufacturera, gràcies, en part, a l'avantatge competitiu energètic en relació amb Europa, són vents a favor de l'actual dinamisme sectorial.

Informe Sectorial Immobiliari 2S 2025

Es confirma que el sector immobiliari espanyol es troba en plena fase expansiva el 2025. La reactivació de la demanda s'ha activat, però la producció d'habitatge nou encara no assolix nivells suficients per equilibrar el mercat. El dèficit acumulat d'habitatge és un dels factors que expliquen les pressions sobre els preus, que es continuen accelerant i dificulten l'accés a l'habitatge, en especial a les zones amb una demanda més elevada.

Informe Agroalimentari 2025

El sector agroalimentari espanyol encara el 2025 amb un vigor renovat, consolida la senda de creixement iniciada el 2023 i destaca pel dinamisme de les exportacions.

Informe Mensual

Anàlisi de la conjuntura econòmica espanyola, portuguesa, europea i internacional i de l'evolució dels mercats financers, amb articles especialitzats sobre temes clau de l'actualitat.

Notes Breus d'Actualitat Econòmica i Financera

Valoració immediata dels principals indicadors macroeconòmics d'Espanya, de Portugal, de la zona de l'euro, dels EUA i de la Xina i de les reunions del Banc Central Europeu i de la Reserva Federal.

Monitor de consum

Anàlisi mensual de l'evolució del consum a Espanya mitjançant tècniques de *big data*, a partir de la despesa amb targetes emeses per CaixaBank, de la despesa de no clients als TPV de CaixaBank i dels reintegraments en caixers CaixaBank.

Segueix-nos a:

www.caixabankresearch.com

Newsletter

CaixaBank

Pòdcast

Et recomanem:

Economia en temps real

Segueix l'evolució de l'economia espanyola
a través dels nostres indicadors en temps real.

<https://realtimeeconomics.caixabankresearch.com>

L'*Informe Sectorial* és una publicació de CaixaBank Research que conté informacions i opinions procedents de fonts que considerem fiables. Aquest document té un propòsit purament informatiu, per la qual cosa CaixaBank no es responsabilitza en cap cas de l'ús que se'n pugui fer. Les opinions i les estimacions són pròpies de CaixaBank i poden estar subjectes a canvis sense notificació prèvia. Es permet la reproducció parcial de l'*Informe Sectorial* sempre que se citi la font de forma adequada i es remeti una còpia a l'editor.

A prop del turisme sostenible i responsable

A CaixaBank Hotels & Tourism t'ajudem amb solucions diferencials i amb experts en el sector turístic molt propers. A més, t'oferim el finançament¹ que necessites per acompanyar-te en el teu creixement i per dur a terme la **transformació sostenible** del teu establiment, un pas fonamental per portar el teu negoci cap l'excel·lència.

Si necessites ajuda o tens alguna consulta, contacta amb el teu gestor de CaixaBank Empreses o entra a www.CaixaBank.cat/hotels

 CaixaBank
Hotels & Tourism

¹. La concessió de l'operació està subjecta a l'anàlisi de la solvència i de la capacitat de devolució del sol·licitant, en funció de les polítiques de risc de l'entitat. NRI: 7218-2024/09542

